

VUOSIKERTOMUS
2024-2025

VUOSIKERTOMUS 2024–2025

Johtavan rehtorin tervehdys	3	Norssin musiikkiluokkalaista	
Eläkkeelle siirtyviä	4	Erasmus-opintomatkalla Italiassa	30
In Memoriam	5	Vierailulla moottoritehtaassa	31
Henkilökunta 2024–2025	6	Yläkoulun Facts not Fiction -hanke	32
Neuvottelukunta	8	Yläkoululaiset nuorten lasten kriisikasvattajina	34
Vuoden luokanopettaja	9	Menestystä kirjoituskilpailuissa	35
Kouluvalmentajan terveiset	10	Lukion rehtorin tervehdys	36
Vanhempainyhdistyksen toimintaa	11	Lukion opiskelijakunnan hallituksen tervehdys	37
Tunnelmallisia tapahtumia	12	Pintaa pitkin Euroopassa	38
Norssin kerhot 2024–2025	13	Opintomatka Narvaan ja Tallinnaan	40
Kestävän kehityksen sertifioitu oppilaitos	14	Lukion väittelykilpailu	41
Oppilaskuntapäivät Tampereella	15	Opintomatka Ateenaan	42
FCLAB-hanketoiminta	16	Business Norssin arkea	44
Syksyn eNorssi-seminaari Tampereella	18	Opintomatkalla Euroscolassa	46
eNorssi 25 vuotta	19	Penkkarit	48
Alakoulun rehtorin tervehdys	20	Vanhosten tanssit	49
Alakoulun oppilasneuvosto	21	Onnea ylioppilaille	50
Musiikkiluokat	22	My Comeback at Tampere Teacher Training School	51
Sanataidetyöpajoista iloa ja vaihtelua koulun arkeen	24	Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta 50 vuotta	52
Liikkuva koulu	26	Tampereen yliopisto 100 vuotta	53
Yläkoulun rehtorin pöydältä	28		
Yläkoulun oppilaskunnan hallituksen toimintaa	29		

TAMPEREEN YLIOPISTON NORMAALIKOULUN VUOSIKERTOMUS 2024–2025

Toimituskunta: Anu Eerola & Tuomo Tammi
Kansikuva: Melina Ylitalo

ARKEA JA JUHLAA NORMAALIKOULUSSA

JOHTAVAN REHTORIN TERVEHDYS

HEIDI ÖSTRING, JOHTAVA REHTORI

kuva: Jonne Renvall

Jälleen yksi lukuvuosi opetusta, kasvatusta, opettajankoulutusta ja tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa tulee päätökseensä. Päättävä lukuvuosi on ollut paitsi arkea, myös monella tasolla juhluvuosi. Opettajankouluttajia kaikista Suomen 10 harjoittelukoulusta kokoontui keväällä Jyväskylän yliopistolle juhlimaan harjoittelukouluverkostotoimintamme 25-vuotista taivalta. Suomessa yliopistoon kuuluvia ja opettajankoulutustehdävää hoitavia harjoittelukouluja on Tampereen lisäksi Helsingissä Viikissä ja Ratakadulla, Turussa, Raumalla, Jyväskylässä, Vaasassa, Joensuussa, Oulussa ja Rovaniemellä. Erityisesti aineen- tai luokanopettajaksi ja erityisopettajaksi opiskelevat suorittavat opettajankoulutukseen kuuluvat opetusharjoittelujaksonsa pääasiallisesti harjoittelukouluissa, joten olemme paljon vartijoina valmistamassa opettajia nykyiseen ja ennen kaikkea tulevaan koulumaailmaan. Tulevaisuuden opettajien kouluttamisessa on varauduttava erilaisiin yhteiskunnallisiin muutoksiin mm. väestörakenteen muutokseen, monikulttuuristumiseen, kiihtyvään digitalisaatioon sekä ekososiaalisen sivistyksen korostuvaan tarpeeseen. Opettajankoulutustehtävämme rakentuu tulevan ennakkoinnin sekä tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan lisäksi ennen kaikkea toimivalle ja

turvalliselle arjelle perusopetuksessa ja lukiossa, joissa lasten ja nuorten oppiminen ja kasvu ovat ykkösasioitamme. Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta säteilee niin koulumme lasten ja nuorten kuin opettajaksiopiskelevien hyväksi.

Kouluyhteisössämme on kuluneena lukuvuonna ollut käynnissä monitieteinen kouluyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia tutkiva SchoolWell-hanke. Hankkeen alkuvaiheen tuloksissa on todettu, että koulussamme koetaan korkeaa työmukua ja opettajat ovat erityisen omistautuneita työlleen. Lisäksi tulokset kertovat, että opettajamme ovat taitavia luomaan läheisen opettaja-oppilassuhteen sekä oh-

jaamaan oppilaiden keskinäistä vertaisvuorovaikutusta. Perusopetukseen kohdentunut hanke laajenee jo nyt kevään aikana koskemaan myös lukiotamme StudyWell-hankkeen nimellä. Olemme innolla mukana tärkeän tutkimusteeman edistämässä ja saamme tutkimuksesta syötteitä sekä oman kouluyhteisömme hyvinvoinnin kehittämiseen että käytänteiden jakamiseen opettajankoulutustehtävämme alla.

Tämän lukuvuoden aikana olemme juhlistaneet myös oman Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekuntamme 50-vuotista taivalta. Marraskuudessa tiedekunnan juhlassa meillä oli Tampereen norssin osalta ilo ja kunnia vastaanottaa OKKA-säätiön kestävästi kehityksen koulun sertifikaatti, joka myönnettiin koulullemme opetuksen, toimintakulttuurin ja johtamisen auditoinnin perusteella. Vuosi 2025 on myös koko Tampereen yliopiston satavuotisen historian juhluvuosi. Lisäksi Sirkustaiteen painotuslinjojemme yhteistyökumppani Sorin Sirkus viettää parhaillaan 40-vuotisjuhluvuottaan. Tästä viimeiset kymmenen vuotta olemme yhteistyössä rakentaneet ainutlaatuista sirkustaidepainotusta perusopetukseen ja lukiokoulutukseen.

Olemme käyneet tänä lukuvuonna koulussamme myös arvokeskustelua ja pohtineet henkilöstön

kanssa, mitkä ovat ne kaikkein tärkeimmät arvot, jotka kirkkaimmin valaisevat meille suuntaa ja joita erityisesti haluamme huomioida toiminnassa ja sen kehittämisessä. Harjoittelukouluna toimintaamme ohjaavat valtakunnallisten opetussuunnitelmien arvopohjan lisäksi myös Tampereen yliopiston arvot, UNESCO-koulujen arvopohja sekä harjoittelukouluverkoston arvopohja. Jatkamme arvotyön konkretisointia ensi lukuvuonna myös oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa ja käynnistämme pidemmän tähtäimen visio- ja strategia-työtä kouluna ja yhdessä harjoittelukouluverkoston kanssa.

Kulunutta lukuvuotta on leimannut vahvasti myös oppimisen

tuen valtakunnallinen uudistus. Olemme uudistuksen ohella suunnitelleet ensi lukuvuonna alkavan erityisopettajaharjoittelun nivomista arkeemme ja yhteistyöhön luokan- ja aineenopettajaharjoitteluiden kanssa. Opettajien yhteistyö ja opetusryhmässä annettava oppimisen tuki korostuvat uudessa lainsäädännössä ja tähän malliin haluamme alusta asti kouluttaa myös uusia opettajia. Tuen muotojen suunnittelussa tärkeintä ovat edelleen lapsen ja nuoren tarpeista käsin lähtevät toimet.

Lukuvuoteen on mahtunut paljon elämänmakuista arkea iloiseen ja suruineen. Olemme kohdanneet yhteisönä opettajamme Anni Rahusen äkillisen menehtymisen,

josta toipuminen vie aikaa. Menetykset herättävät pohtimaan hetkeä tässä ja nyt ja erityisesti sitä, millaisen jäljen jätämme yhteisöön ja toistemme sydämiin. Anni jätti jälkeensä muiston lämpimän jämäkästä, kohtaavasta, kannustavasta, kuuntelevasta ja ratkaisukeskeisestä opettajasta, joka muisti kehua ja sanoittaa pienetkin hyvät asiat. Maailman myllerryksen ja epävarmuuden keskellä lämpimän ja huomioivan kohtaamisen voima kantaa.

Toivon kaikille oppilaille, opiskelijoille, huoltajille ja kollegoille leppoisaa kesää, kiitos kuluneesta lukuvuodesta!

*Heidi Östring
johtava rehtori*

ELÄKKEELLE SIIRTYVIÄ

TAPIO MUSTONEN

Tapio Mustonen jäi eläkkeelle lukuvuoden puolivälissä. Tapio on toiminut liikunnan ja teknisen työn sisältöjen opettajana Norssilla yli kahdentoista vuoden ajan. Hän on ollut kollegoiden sanoin avulias, auttavainen, lämmin, luotettava, hymyilevä, hyväntahtoinen, huumorintajuinen, rehellinen, sydämellinen, elämänmyönteinen, ystävällinen ja huumorintajuinen. Tapiota on kuvattu myös huippukuntoiseksi ja ikinuoreksi opettajaksi.

Aikanaan ulkomailla vietetty aika opetti Tapiolle paljon asioita eri kulttuureista sekä kieltä, jota hän ei varmaan koskaan olisi uskonut käyttävänsä työssään

Suomessa. Illoisena yllätyksenä Tapio on saattanut keskustella koulullamme mm. sukujuuriltaan kaukaa idästä olevan oppilaansa kanssa tämän äidinkielellä.

Opettajan työn ohella Tapio kouluttautui hierojaksi, ja tämäkin osa-alue heijastelee hänen haluaan auttaa ja kohdata ihmiset. Useampikin henkilökunnan jäsen on saanut Tapiolta asiantuntevaa apua kolotuksiin ja jumeihin sekä ihanan rentoutumishetken.

Työtoverit kiittävät Tapiota lämpimästi ja toivottavat terveyttä sekä rentouttavia eläkepäiviä! Ja edelleen niitä hieronta- ja hierontaa...

IN MEMORIAM ANNI RAHUNEN

Norssin kollegat haluavat tällä kirjoituksella muistaa ja kunnioittaa rakkaan ystävämme ja kollegamme Anni Rahusen elämää (1977–2025).

Anni Rahunen työskenteli Tampereen yliopiston normaalikoulussa vuodesta 2013. Anni oli kielten monitaituri ja opetti perusasteella ja lukiossa neljää eri kieltä: saksaa, ranskaa, englantia ja ruotsia. Anni oli rautainen ammattilainen ja hänen opetustyylinsä oli hyvin oppilaslähtöinen ja erityislaatuinen. Anni suhtautui työhönsä ja elämään ylipäättään intohimolla – Annilla oli harvoin vain yksi rauta tulessa; hän oli spontaani ja pyysi usein meitä kollegoita mukaan erilaisiin menoihin.

Annilla oli myös erityistaito elää hetkissä ja huomata aina pienikin hyvä, eikä hän jättänyt sitä kertomatta: Anni oli positiivisen pedagogiikan ilmentymä. Annille tärkeää oli kohtaaminen, ja hän otti kollegansa ja oppilaansa aina huomioon. Anni kohtasi kaikki hymyllä, tervehdyksellä, iloisella viikutuksella tai usein myös läm-

pimällä halauksella. Annin viestit pursusivat hellittelynimiä, sydämiä ja yksisarvisia, eikä Anni ollut muutenkaan erityisen kiinni normistojen ikeessä. Anni halusi aina auttaa – hän tarjosi aikaansa, läsnäoloansa tai mitä vain tarvittiin. Hän oli tärkeä myös opetusharjoittelijoille. Hän inspiroi ja jakoi erityisosaamistaan vuosien aikana kymmenille tuleville opettajille. Anni ihaili monesti harjoittelijoidensa luovuutta ja kokeiluja sekä kannusti heitä aina parhaimpaansa.

Anni oli kollega, ystävä ja opettaja, jolle pystyi kertomaan asian kuin asian ja saamaan sille ymmärrystä ja tukea. Keväällä 2025 Anni oli hyvin täynnä elämää – hän oli tyytyväinen työtehtäviinsä ja nautti oppilaistaan ja harjoittelijoistaan. Anni oli monessa mukana, muun muassa improvisaatioteatteriryhmänsä näytöksissä, ja Annin ystäväpiiri oli ja on maailmanlaajuinen. Viesti kaiken äkillisestä päättymisestä oli hyvin shokeeraava ja pysäyttävä. Siinä missä hetki sitten oli niin paljon elämää, oli yhtäkkiä hiljaista.

Tällaisella tekstillä on mahdotonta tavoittaa sitä kaikkea mitä Anni oli – sillä hän aidosti oli niin paljon. Aukko, joka Annista jää sydämiimme ja työyhteisöömme, on valtava. Mutta toki sydämen muotoinen.

Kiitos Anni kaikesta.

Oppilaiden muistoja Annista:

Anni oli yksi kauneimmista sieluista kenet tiesin. Anni opetti englannin lisäksi ihmisille elämässä tärkeimpiä asioita, eli tunnetaitoja ja miten toi-

nen ihminen kuuluu kohdata. Anni toisteli jatkuvasti kuinka ihmisiä tulee katsoa silmiin, hymyillä ja puhutella nimellä, sillä näin "toinen tulee kuulluksi". Aion kantaa näitä oppeja mukanani tulevaisuuteen, johon Anni ei valitettavasti koskaan pääse.

Anni oli aina positiivinen. Kerroin hänelle vitsejä, jotka eivät ehkä olleet aina hassuja, mutta hän nauroi silti.

Annilla oli tapana sanoa "you are a star", enkä unohda sitä ikinä.

Anni moikkasi aina iloisesti käytävillä ja sai hymyn kasvoilleeni. Jos minulla olisi ollut jotain huoli, olisin kertonut ne ehdottomasti Annille. Hänen luonteensa huokui luottavaisuutta, avoimuutta ja aurinkoisuutta.

Anni oli iloinen ja ystävällinen ihminen. Joka kerta kun hän moikkasi, hän hymyili ja katsoi silmiin. Tunneillaan hän halusi kuulla oppilaiden mielipiteen ja tietää miten he voivat. Hän kannusti myös meitä oppilaitaan kysymään toisiltamme "mitä kuuluu" ja huolehtimaan toisistamme. Anni halusi, että kohtelemme toisia ihmisiä hyvin. Tunneilla Annille tärkeää oli opettaa meille sanojen ääntämistä. Mieleeni onkin jäänyt hyvin kaikki ääntämisnopeuskilpailut, joissa piti lukea virke mahdollisimman hyvällä saksan lausumisella mahdollisimman nopeasti omaa paria vastaan.

Annin energia oli ja on kuin aurinko, joka valaisee synkimpinäkin päivinä. Uskon, että Annin jättämä jälki sydämiimme on täynnä rakkautta ja uskoa hyvään. Anni jos joku tsemppasi kaikessa ja välitti aidosti oppilaistaan. Annin positiivisuus oli sanoin kuvailematonta. En halua sanoa hyvästi, vaan kiitos, iso kiitos Anni.

TAMPEREEN YLIOPISTON NORMAALIKOULU

HENKILÖKUNTA 2024–2025

REHTORIT

Östring Heidi, johtava rehtori
Leisku-Johansson Aulikki, ma. lukion rehtori
Karjalainen Jussi, perusopetuksen rehtori
(vuosiluokat 7–9)
Koskinen-Sinisalo Kirsi-Liisa, perusopetuksen
rehtori (vuosiluokat 1–6), työstävap. 20.1.–31.5.
Alatalo Tuija, lukion vararehtori
Orell Mari, perusopetuksen vararehtori
(vuosiluokat 1–6), perusopetuksen rehtori, vs.
(vuosiluokat 1–6) 20.1.–31.5.
Lepola Jere, perusopetuksen vararehtori
(vuosiluokat 7–9)
Sassila Pipsa, perusopetuksen vararehtori
(vuosiluokat 1–6)

OPETTAJAT

Aaltonen-Kiianmies Kirsi, englanti ja saksa
Aartolahti-Tikkanen Susanna, luokanopettaja
Ahlfors Anna, englanti ja ruotsi
Ahopelto Päivi, laaja-alainen erityisopetus
Aikoma Tiina, historia ja yhteiskuntaoppi
Alatalo Tuija, matemaattiset aineet
Autio Jussi, liikunta ja käsityö
Eerola Anu, äidinkieli ja kirjallisuus
Elorinne Taikatuuli, luokanlehtori
Eriksson Sirpa, äidinkieli ja kirjallisuus
Erkkilä Outi, luokanlehtori
Favorin Jukka, matemaattiset aineet
Fihlman Terhi, matemaattiset aineet
Forsblom Nina, venäjä (ohjaus)
Hakala Veera, matematiikka ja fysiikka
Halttunen Ilona, ruotsi, ranska ja englanti
Hamada Mohammad, arabia, islam
Harjunmaa Antti, erityisopetus
Heikkinen-Abdali Lotta, ruotsi
Hiitti Antti, englanti ja ruotsi
Hollström Sanna, luokanlehtori
Holmberg Essi, laaja-alainen erityisopetus

Horila Mikko, luokanlehtori
Huhdanpää Rosa, ruotsi
Huovinen Henna, äidinkieli ja kirjallisuus sekä
suomi toisena kielenä
Huttunen Anu, kuvataide
Kyllönen Joona, luokanlehtori
Hytönen Suvi-Marja, liikunta ja terveystieto
Ilomäki Liisa, venäjä (ohjaus)
Inki Jaana, tekstiilityö
Iso-Möttönen Martti, poikien liikunta ja terveystieto
Isopahkala Sanna, luokanlehtori
Juutila Miina, historia ja yhteiskuntaoppi
Juutilainen Tiina, laaja-alainen erityisopetus
Järvinen Juha, matemaattiset aineet
Kallio Marko, ruotsi ja englanti
Kausamo Alina, historia, yhteiskuntaoppi ja
uskonto
Korte-Suonpää Marja-Leena, kuvataide
Kylmälä Tuula, kemia ja matematiikka
Lampinen Liisa, matemaattiset aineet
Lamu Emilia, englanti ja venäjä
Laukkanen Marja, luokanlehtori
Lehikoinen Hanna, laaja-alainen erityisopetus
Lepola Jere, fysiikka ja matematiikka
Luodeslampi Tero, matemaattiset aineet
Melkas Eevaleena, opinto-ohjaus
Motturi Vilma, englanti
Muotka Joonas, matematiikka ja fysiikka,
resurssiopettaja
Mustonen Harri, äidinkieli ja kirjallisuus
Mustonen Tapio, tekninen työ ja liikunta
Niemeläläinen Suvi, opinto-ohjaus
Nieminen Aleks, liikunta ja terveystieto
Niskanen Eija, historia, yhteiskuntaoppi ja
taloustieto
Nissinen Janne, luokanlehtori
van Nunen Minna, biologia, maantieto ja
terveystieto
Oinas-Järvinen Laura, luokanlehtori
Ojala Tiina, luokanlehtori
Orell Mari, luokanlehtori
Paala Annika, luokanlehtori

Palosaari Pauliina, englantia ja ranska
Pekkanen Iina, englantia ja saksa
Peteri Veera, ruotsi ja englantia
Pitkänen Johanna, luokanlehtori
Pusa Joona, matematiikka, fysiikka ja kemia
Pääkkönen Tuovi, uskonto, et ja filosofia
Rahunen Anni, ranska, englantia ja ruotsi
Rantamäki Heli, luokanlehtori
Riihiniitty Riikka, ortodoksinen uskonto
Riihiniitty Riina, ruotsi, englantia
Ryynänen Olli, luokanopettaja
Saarikko Erno, tekninen työ
Salovuori Elina, englantia ja ranska
Sassila Pipsa, luokanlehtori
Sipilä Nina, englantia ja ranska
Sivula Eetu, uskonto ja elämäntutkimustieto
Smirnov Stefan, englantia ja venäjä
Talviala Paula, tekstiilityö
Tammi Tuomo, luokanlehtori
Tanskanen Katariina, luokanlehtori
Terho Marleena, luokanlehtori
Tiihonen Katja, biologia ja maantiede
Toivanen Leena, musiikki
Tuomi Tanja, liikunta
Tuuna-Kyllönen Tanja, saksa ja ruotsi
Tuurna Kari, käsityö
Törrönen Minna, uskonto ja psykologia
Uusitalo Saija, erityisopetus
Vaara Riikka-Liisa, matematiikka ja fysiikka
Vartiainen Sami, biologia, maantiede ja terveystieto
Viheriälä Annu, äidinkieli ja kirjallisuus sekä suomi toisena kielenä
Vihmaa Veera, resurssiopettaja
Virhiä-Särkäs Hanna, laaja-alainen erityisopetus ja suomi toisena kielenä
Virnes Maarit, kotitalous
Virolainen Nitta, biologia ja maantiede
Wiklund Tiina, kotitalous
Yuan Lihong, kiinan kielen kerho

MUU HENKILÖKUNTA

Corell Katja, koulunkäynnin ohjaaja
Hakanen Linda, kuraattori (Pirha)
Hautamäki Henna, koulupsykologi (Pirha)
Heponiemi Tiina, koulunkäynnin ohjaaja
Hietasaari Sanna, koulupsykologi (Pirha)
Holma Elina, koulusihteeri
Janeskari Pia, koulunkäynnin ohjaaja
Juujärvi Juho, koulunkäynnin ohjaaja
Kallio Kalervo, vahtimestari (Campusta)
Kellosalmi Susanna, kuraattori (Pirha)
Korhonen Karoliina, koulukuraattori (Pirha)
Korpua Merja, koulunkäynnin ohjaaja
Kukkonen Henni, koulupsykologia (Pirha)
Lahti Nina, koulunkäynnin ohjaaja
Lehtinen Heta, terveydenhoitaja (Pirha)
Lindqvist Mika, laboratoriomestari
Lähde Sanni, terveydenhoitaja (Pirha)
Länsimäki Ulla, koulunkäynnin ohjaaja
Mäkipää Simo, vahtimestari (lukio, Campusta)
Mäntylä Jaana, vahtimestari (lukio, Campusta)
Olanterä Taru, koulusihteeri
Rajanti Jussi, vahtimestari (Campusta)
Ristiharju Jonna, koulunkäynnin ohjaaja
Rusanen Salla, koulunkäynnin ohjaaja
Selin Hanne, koulunkäynnin ohjaaja
Suokas Noora, koulunkäynnin ohjaaja
Tala Onerva, talousasiat
Vehviläinen Eetu, vahtimestari (lukio, Campusta)
Voimio Teija, hallintosihteeri
Wilén Petri, it-tukihenkilö
Vatanen Riikka, koulunkäynnin ohjaaja
Voimio Teija, hallintosihteeri
Wilén Petri, it-tukihenkilö

TAMPEREEN YLIOPISTON NORMAALIKOULUN NEUVOTTELUKUNTA

2022 – 2024

Normaalikoulu

Emilia Lamu, varalla Maarit Virnes
Suvi Niemeläinen, varalla Harri Mustonen
Tiina Ojala, varalla Hanna Lehtikainen

Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta

Jussi Hanska, varalla Kaisa Rättyä
Miia Collanus, varalla Minna Mäkihönko

Tampereen kaupunki

Ulla Ojalampi, varalla Ville Raatikainen

Sidosryhmien edustajat

Huoltajien edustajat

Susanna Blomqvist, varalla Soile Pylsy
Mia Gerdt, varalla Jaana Lindblad
Sirpa Levola, varalla Suvi Laine
Santeri Saarinen, varalla Helka Rytönen

Sorin Sirkuksen edustaja

Merja Koskiniemi, varalla Taina Kopra

Esittelijä

Heidi Östring, johtava rehtori

Muut läsnäolo- ja puheoikeutetut

Silander Tiina, dekaani
Lukion opiskelijakunnan edustaja
Perusopetuksen opiskelijakunnan edustaja

2025 – 2027

Normaalikoulu

Tiina Ojala, varalla Hanna Lehtikainen
Erno Saarikko, varalla Veera Hakala
Suvi Niemeläinen, varalla Harri Mustonen

Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta

Jussi Hanska, varalla Kaisa Rättyä
Miia Collanus, varalla Minna Mäkihönko

Opettajaksi opiskelevien edustaja

Santeri Virtanen, varalla Jere Janakka

Tampereen kaupunki

Ulla Ojalampi, varalla Harri Jurvela

Sidosryhmien edustajat

Huoltajien edustajat

Katariina Penttilä, varalla Ulla-Maija Jakobsson
Santeri Saarinen (pj), varalla Numminen Salla
Susanna Blomqvist, varalla Mia Gerdt
Suvi Viitasalo, varalla Eeva Lennon

Sorin Sirkus

Merja Koskiniemi (varapuheenjohtaja), varalla Taina Kopra

Esittelijä

Heidi Östring, johtava rehtori

Muut läsnäolo- ja puheoikeutetut

Silander Tiina, dekaani
Lukion opiskelijakunnan edustaja
Perusopetuksen opiskelijakunnan edustaja

VUODEN LUOKANOPETTAJA JOHANNA ASPLUND

Suomen Luokanopettajat ry on myöntänyt Vuoden luokanopettaja 2025 -tunnustuksen Johanna Asplundille. Johanna työskentelee Tampereen yliopiston normaalikoulussa luokanlehtorina.

Johanna Asplund on opettajan ja opettajankoulutajan tehtävien lisäksi myös oppimateriaalien tekijä, erityisesti alkuopetuksen äidinkielen ja ympäristöopin saralla. Hänelle lukemaan ja kirjoittamaan opettaminen on tärkeää, samoin innostaminen kirjallisuuden pariin.

Omassa opetuksessaan Asplund panostaa kannustavaan ja turvalliseen oppimisympäristöön, jossa oppilaat voivat kehittyä ja oivaltaa uusia asioita. Hän pitää tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamista olennaisena osana koululaiseksi kasvamista.

Johanna kertoo nauttivansa erityisesti alkuopetusluokkien parissa työskentelystä, ja hän pitää luku- ja kirjoitustaidon opettamista merkittävänä tehtävänä.

– Upeinta on ohjata oppilas taitoihin, joita ei voi ottaa ja joita kukaan ei voi ottaa pois, hän sanoo.

Johanna on huolissaan siitä, että esi- ja alkuopetuksen opiskelu sivuaineena ei ole enää mahdollista kaikissa yliopistoissa luokanopettajakoulutuksen osana. Tämä voi hänen mukaansa vaikuttaa kielteisesti oppimistuloksiin tulevaisuudessa.

– Normaalikoulun ohjaavan opettajan työssä saa merkityksellisellä tavalla yhdistää luokanopettajan työn ja opettajankoulutuksen, toteaa Johanna Asplund.

– On myös hienoa, että koulullamme kannustetaan jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja uuden oppimiseen.

Vuoden luokanopettaja -tunnustus julkistettiin 8. helmikuuta Jyväskylässä Suomen Luokanopettajat ry:n 50-vuotisjuhlavuoden LO-koulutuspäivän avajaisissa.

Lähde: suomenluokanopettajat.fi/toiminta/vuoden-luokanopettaja/

Kuva: Reetta Smith

"MORO MITÄ KUULUU?"

KOULUVALMENTAJAN TERVEISET

Aikuisen huomio ja läsnäolo ovat kofeiinista ja sokerista poiketen asioita, joita nuoret eivät voi saada kukaan liikaa. Näitä tarjoamalla olen Norssin kouluvalmentajana pyrkinyt tukemaan oppilaiden hyvinvointia ja kouluun kiinnostumista. Yläkoulun ongelmat ovat sellaisia, että niistä kyllä selvitään, kun nuori vain pyytää ja ottaa vastaan apua. Tässä on onnistuttu loistavasti ja usea oppilas onkin kuluvana lukuvuonna päässyt nauttimaan tsemppipalkintona Marin munkeista ja muista onnistumisen hedelmistä.

Ongelmien ja murheiden ratkaisemisen vastapainoksi kouluvalmentajan tehtäviin kuuluu huolehtia, että koulussa olisi myös joskus kivaa. Parhaat ideat ja tekemiset ovat syntyneet nuorten omista aloitteista: vanhempainyhdistyksen tuella hankimme toivottuja uusia lautapelejä, maanantaisin pyörii kännykkävapaa tietovisa ja kirjoitushetkellä kisataan Norssin leuanveto-mestaruudesta. Erityiskiitos koulumme laitoshuoltaja Tuijalle, jonka lahjoittamana saimme huippusuositun ja traagisesti nimen tunnetun koronapöydän.

Iltapäivät ovat koululaisille riskialtista aikaa, jolloin tylsyys tai huonot virikkeet voivat ottaa vallan. Tylsiä iltapäiviä vastaan olemme taistelleet onnistuneesti after school -kerhossa, vanhempainyhdistyksen tarjoamien keksien ja mehun voimin.

Kukaan ei varmaan tällaisissa teksteissä parjaa omaa kouluaan tai sen yhteishenkeä, joten minun on vaikea kirjallisesti alleviivata, kuinka hyvillä mielin kulunut vuosi nuorten kanssa on sujunut. Yhteishenki on meillä todella hyvä, sanoisinpa jopa, että selvästi keskimääräistä parempi!

VANHEMPAINYHDISTYKSEN TOIMINTAA 2024-2025

Lukuvuosi 2024-2025 jatkui vanhempainyhdistyksessä perinteiseen tapaan. Järjestimme kerhotoimintaa, tuimme luokkaretkiä ja muita hankintoja koululle sekä osallistuimme erilaisiin tapahtumiin vuoden aikana.

Vanhempainyhdistyksen lukuvuosi alkoi perinteisesti vuosikokouksella syyskuun lopussa. Suurimpana muutoksena yhdistykselle tehtiin sääntömuutos, joka mahdollisti myös varajäsenten valitsemisen hallitukselle. Hallituksen kokoonpanoa uudistettiin hyvin maltillisesti. Santeri Saarinen jatkoi hallituksen puheenjohtajana. Hänen lisäksi hallitukseen valittiin kymmenen varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Lukuvuoden aikana hallitus on kokoontunut kuusi kertaa, ja seitsemäs kokous odottaa vielä järjestämistä. Normaalkoulun vanhempainyhdistys toimii täysin vapaaehtois pohjaisesti, ja tästä syystä toivotammekin kaikki aiheesta kiinnostuneet vanhemmat mukaan toimintaan. Helpoiten tämä onnistuu osallistumalla syksyn vuosikokoukseen, jossa on mahdollisuus ottaa vastuuta hallituksessa, tai lähteä mukaan esim. tapahtuma-apulaiseksi, joita hallitus voi hyödyntää tarpeen mukaan. Normaalkoulun vanhempainyhdistyksen toiminta kattaa kaikki luokka-asteet alakoulusta lukioon asti, joten onkin toivottavaa saada osallistujia mukaan kaikilta asteilta.

Vanhempainyhdistyksen tärkeänä roolina on ollut tukea koululaisten

harrastustoimintaa koulun jälkeen. Tänä lukuvuonna järjestimme kolme erilaista kerhoa koululaisryhmille, keskittyen vaihtoehtoihin, joita ei Lupa Harrastaa -toiminnan kautta ollut tarjolla. Yhteistyö Sorin Sirkuksen kanssa jatkui tuttuun tapaan sekä syksyllä että keväällä. Tämän lisäksi uutena vaihtoehtona järjestimme kiipeilykerhon yhteistyössä Tampereen Kiipeilykeskuksen Nekalan toimipisteen kanssa. Tämä osoittautuikin erittäin suosituksi myös hieman vanhempien koululaisten joukossa. Eetu Sivulan vetämän lautapelikerhon jatkoksi organisoitiin tänä vuonna ilmainen After School -toiminta, jota Eetu onnistuneesti ohjasi, yhdistyksen tarjotessa kävijöille pientä purtavaa.

Kerhojen lisäksi vanhempainyhdistys osallistui jälleen erilaisiin tapahtumiin, päätehtävänä kahvin ja munkkien myynti osallistujille. Olimme mukana esim. Joulumyyjäisissä, Wiinikan Wapussa ja Eskarista Ekalle -illassa. Tämän lisäksi osallistuimme sekä ala- että yläkoulun kevätkuuhliin lahjoittamalla ruusut kuudennen ja yhdeksännen luokan päättävälle oppilaille tärkeän välietapin täytyttyä, sekä lahjoittamalla stipendejä ansioituneille oppilaille. Järjestimme myös yhdessä MLL:n kanssa keskustelutalaisuuden koululla, jossa MLL asiantuntija kertoi digilaitteiden käytöstä ja vastaili vanhempia askarruttaviin kysymyksiin.

Tärkeä osa vanhempainyhdistyksen toimintaa on aina ollut myös

erilaisten retkien ja hankintojen tukeminen tarpeen mukaan. Olemmekin vuoden aikana olleet tukemassa monia luokkaretkiä ja vierailuja, usein esim. bussikustannusten kattamisen muodossa. Tänä vuonna perinteisten avustusten lisäksi Normaalkoulu sai kaupungilta tukea kodin ja koulun yhteistyöhön, jonka käytöstä päätettiin yhdessä rehtorien kanssa, sen jälkeen, kun ideoita oli kerätty eri luokka-asteiden oppilailta. Tämän rahan avulla koululle hankittiin biljardipöytä, sekä saatiin luokkaretkille hieman ylimääräistä rahoitusta.

Kaiken kaikkiaan lukuvuosi 2024-2025 on sujunut oikein mallikkaasti. Yhteistyö koulun opettajien ja rehtorien kanssa on toiminut, ja olemme huomanneet myös koulun henkilökunnan arvostavan vanhempainyhdistyksen tekemää työtä. Jatketaan samalla mallilla toivottavasti aurinkoisen kesälöman jälkeen!

TUNNELMALLISIA TAPAHTUMIA

JOULUINEN PERHETAPAHTUMA

Jouluista perhetapahtumaa vietettiin 11.12.2024 Norssin juhlasalissa, jossa riittikin vilskettä myyntipöytien ääressä. 4C:n musiikkiluokka esiintyi tapahtuman aluksi opettajansa Sanna Hollströmin johdolla koulun aulassa, ja nuorisotoimen esiintyjänä oli tällä kertaa taikuri Paspertuu.

Tapahtuma järjestetään vuosittain yhteistyönä: nuorisotoimi ja vanhempainyhdistys organisoivat myynnin ja esiintyjät yhdessä koulun kanssa. Samoin yhteistyönä järjestetään myös vuotuinen Wiinikan Wappu -pihatapahtuma, jossa koulun bändit pääsevät soittamaan isolle lavalle.

YHTEINEN VAPPUTAPAHTUMA

Perinteinen Wiinikan Wappu järjestettiin tänä keväänä tuttuun tapaan yhteistyössä nuorisotoimen ja vanhempainyhdistyksen kanssa maanantaina 28.4. klo 18-20 koulun etupihalla.

Bändikerhojen bändit soittivat alkaen klo 18, ja Anton Äikäs esiintyi klo 19. Myyntipöydät olivat etupihalla katoksen alla, ja luokilla oli mahdollisuus myydä arpoja, pakattuja leivonnaisia, pop cornia tms. tai järjestää vaikkapa ongintaa.

Luokat myivät vohveleita, simaa, hattaraa, ja ainakin yhdellä luokalla oli myös onnenpyörä. Myös kasvo-maalauksia tehtiin! Nuorisotoimi myi tapahtumassa metrilakua.

Vanhempainyhdistyksellä oli Wiinikan Wapussa kahvila, josta sai ostaa munkkeja, kahvia ja mehua ym. välipalaa. Myös grilli oli kuumana.

NORSSIN KERHOT LUKUVUONNA 2024–2025

Norssin kerhoja järjestettiin koko perusasteelle kolmen toimijan yhteistyönä: vanhempainyhdistys, koulun oma kerhohanke ja Lupa harrastaa -projekti organisoivat eri alojen kerhoja kaikille luokka-asteille kuluneena lukuvuonna.

Koulun oman kerhohankkeen varoilla järjestettiin ensimmäistä kertaa kiinan kerho, joka toimi syksyn ajan. Bändikerhoja 3.–6.-luokkalaisille järjestettiin myös tänä lukuvuonna. Syyslukukauden päätteeksi bändit esiintyivät jouluisessa perhetapahtumassa koulun salissa, ja kevään huipennus oli esiintyminen ulkolavalla Viinikan Wappu -tapahtumassa. Bändit soittivat niin lastenlauluja, poppia kuin raskaampaakin rokkia.

Koulun vanhempainyhdistys järjesti jälleen tänäkin lukuvuonna kerhoja kaikenikäisille: kiipeily-, Lego-robotiikka- ja sirkuskerhon. Keväällä vanhempainyhdistys aloitti yhteistyössä koulun kanssa After school -kerhon 4.–7.-luokkalaisille. Kerhossa oppilaat saivat puuhailla ja oleilla rennosti koulupäivän jälkeen koululumentaja Eetu Sivulan ohjauksessa.

Tänä lukuvuonna koulullamme on järjestetty monipuolisesti myös Lupa harrastaa -ryhmiä. Lupa harrastaa on Tampereen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen

LUPA LIKKUA. LUPA HARRASTAA.

sekä perusopetuksen toimintakulttuuri, jonka tarkoituksena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia aina päiväkodista perusopetuksen loppuun asti tarjoamalla maksutonta sekä säännöllistä harrastustoimintaa koulupäivän yhteyteen.

Norssi on ollut aktiivisesti myös tänä lukuvuonna mukana Lupa harrastaa -toiminnassa. Harrastusryhmät ovat olleet hyvin suosittuja. Tänä lukuvuonna koulullamme järjestettiin monipuolisesti erilaisia ryhmiä: kokkir ryhmä (4.–6. lk.), luova ryhmä (3.–6. lk.), palloliryhmä (4.–6. lk.) sekä triikkausryhmä (3.–6. lk.). Lupa harrastaa -toiminta on mahdollistanut monelle lapselle harrastuksen koulupäivän yhteyteen.

Lupa harrastaa -toiminta jatkuu Norssilla myös ensi lukuvuonna. Tulevan lukuvuoden harrastusryhmiä on jälleen kartoitettu oppilaiden toiveiden mukaisesti.

RUOKALAN AVAJAISET

Kuokkamaantien kouluravintola sai keväällä 2025 uuden nimen oppilasideoiden pohjalta. Kouluravintola Messin avajaisia vietettiin ystävänpäivänä 14.2.2025, ja kaikki oppilaat saivat mehujaan tapahtuman kunniaksi. Upeat liput kattoon ompeli Paula Talviala, ja ruokalatyöryhmän jäsenet Maarit Virnes ja Pipsa Sasila tekivät käytännön järjestelyt.

Onnea Messi hienosta nimestä!

TYÖTÄ KESTÄVÄN KEHITYKSEN PUOLESTA

Tuulikki Similä luovutti koulullemme tiedekunnan 50-vuotisjuhlassa OKKA-säätiön kestävän kehityksen sertifikaatin. Sertifiointilla saimme tuen ja vahvistuksen sille, että harjoittelukouluna toimimme kestävän kehityksen tiennäyttäjänä.

OKKA-säätiön painottamassa näkökulmassa hyvän elämän mahdollisuuksien turvaamisessa on oleellista planeettamme rajojen ja kantokyvyn tunnustaminen. Auditoinnissa keskityttiin yhteiskuntaa uudistavien toimien tarkasteluun koulumme opetuksessa, toimintakulttuurissa sekä johtamisessa.

Auditoija Kimmo Toiviainen haastatteli ala- ja yläkoulun oppilaita, lukion opiskelijoita ja henkilöstöä sekä tutustui laajaan dokumentaatioon. Lopputuloksena auditointiraportissa todetaan, että koulussamme to- teutetaan monipuolisesti kestävän kehityksen teemoja sekä panostetaan yhteisöllisyyteen ja oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksiin. Erityisesti raportissa nostetaan esiin haastatteluissa ilmi käynyt halu kehittää koulun toimintaa edelleen.

SORIN SIRKUS

Norssilla on tiivistä yhteistyötä Sorin Sirkuksen kanssa. Koulun 6. ja 8. luokkien oppilaat sekä sirkustaideoppilaat kävivät katsomassa hienon Kaila-joulunäytöksen marraskuussa.

OPPILASKUNTAPÄIVÄT TAMPEREELLA

Harjoittelukouluverkosto eNorssin oppilas- ja opiskelijakuntien aktiiveja koontuu vuosittain OPK-päiville, jotka järjestetään vuosittain eri norseissa, ja tällä kertaa järjestelyvastuussa oli Tampereen yliopiston normaalikoulu.

Osallistujamäärä Tampereen tapahtumaan oli ennätysellinen, lähes 130 hengen joukko! Tästä joukosta noin sata oli oppilaita

ja opiskelijoita, opettajia noin 30. Mukana oli kaikkien asteiden edustus ja osallistujia päiville saapui kaikista norseista. Päivät toteutettiin Tampereen norssilla normaalin kouluarjen keskellä, joten hulinaa ja vilinää riitti muutaman päivän ajan.

Päivien teema oli Et ole yksin. Teemaa työstettiin toimimalla yhdessä erilaisissa ryhmissä ja pohtimalla keinoja yksinäisyy-

den ja kiusaamisen vähentämiseen sekä yhteisöllisyyden lisäämiseen kouluarjessa. Lisäksi jaettiin kokemuksia toimivista oppilas- ja opiskelijakunnan toiminnoista ja käytänteistä.

Lisää kuvia ja terveisiä:

<https://www.tuni.fi/norssi/opilaskuntapaivat-2025/>

FCLAB-HANKETOIMINTA

Lukuvuoden 2024–2025 aikana FCLab.fi-hanke on edennyt viidenteen vaiheeseen ja Tampereen normaalikoulun osuus on siinä edelleen keskeinen. FCLab.fi-hanke kehittää yksiköissään eri puolilla Suomea uusia oppimisympäristöjä, opetusteknologiaa ja pedagogiikkaa. Verkosto edistää tutkimus-, kokeilu- ja kehitystoimintaa sekä opetusteknologian käyttöä.

Tampereen norssilla toiminta keskittyi aluksi KAKS10 56 -oppimisympäristöön ja sen kokeilu- ja kehitystoimintaan, mutta nykyisin toiminta on aiempaa monipuolisempaa. Mikko Horilan ja Tuomo Tammen lisäksi tiimissä on lukuvuoden aikana toiminut Janne Nissinen.

Samat toimijat ja yhteiset tavoitteet eNorssin TVT-ryhmän kanssa ovat mahdollistaneet rinnakkaisen ja lomittaisen yhteistyön eNorssin ja FCLabin kesken. Suomen FCLab-toimintaa rahoittaa Opetushallitus.

Verkostomme aktiivit eri yksiköistä olivat esillä muun muassa kevään 2025 ITK-konferenssissa Tampereella. FCLab järjesti workshopien sarjan keskiviikkona sekä Forum-esityksiä torstaina ja perjantaina. Lisäksi norssin opettajia oli mukana useissa muissa eri yhteistyötahojen esityksissä ja paneeleissa. Lisää tietoa hanke-toiminnasta löytyy osoitteesta <https://fclab.fi/>

Harjoittelukoulujen uusi tietostrategia ja osaamistasotaulukot

Harjoittelukoulujen uusi tietostrategia valmistui kevätlukukaudella 2025. Viimeiset uudistukset keskittyivät erityisesti tekoälyyn. Ensimmäinen harjoittelukoulujen yhteinen tietostrategia laadittiin vuonna 2005. Tuosta on edetty ansiokkaasti yhteisillä strategiarungoilla muutaman vuoden sykleissä, ja kahdeksas eNorssin tietostrategiakierros 2025–2028 on nyt valmistunut. Verkoston laatimat strategiat ovat laajasti käytössä myös kuntien strategiaprosessin pohjana, ja verkostossa tekemämme työ on aina pyritty saattamaan mahdollisimman laajasti vastamaan kansalliseen tarpeeseen.

Harjoittelukoulujen tietostrategiassa on kuvattu kattavasti perusasteen oppilaiden digiosaamisen tavoitteita, mukaan lukien tekoälyn hyödyntäminen. Pohjana osaamistasojen kuvauksiin ovat valtakunnalliset linjaukset; jaottelu perustuu OPH:n ja OKM:n jäsentelyyn: TVT-osaaminen ja digitaidot, Medialiukutaito sekä Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen. Osaamistasot on kuvattu koko perusopetuksen osalta helposti lähestyttävän luokka-asteittaisen jaottelun mukaisesti.

Uusin ja ajantasainen strategia liitteineen sekä tukimateriaaleineen löytyy osoitteesta <https://enorssi.fi/tvt/tvt-strategia/>

Tekoälyopas opettajille

Harjoittelukoulujen eNorssi-verkostossa on laadittu eri kouluasteiden opettajien ja opettajankouluttajien tueksi Opettajan tekoälyopas 2.0, joka 2025 päivitettyssä versiossaan tarjoaa opettajille tiiviin tietopaketin tekoälyn keskeisistä asioista ja runsaasti opettajan työhön liittyviä käytännön esimerkkejä, ohjeita ja ohjevideoita.

Tekoälyoppaan on laatinut harjoittelukoulujen opettajista koostunut työryhmä, ja se on tehty yhteistyössä FCLab.fi-verkoston ja -hankkeiden kanssa.

Opettajan tekoälyopas löytyy osoitteesta <https://enorssi.fi/ai>

The poster features a blue and white abstract design with the letters 'AI' in the center. Below the design, the text reads 'eNorssin TEKOÄLYOPAS opettajille'. To the right of the text is a QR code. Below the QR code, it says 'Opettajan tekoälyopas tarjoaa opettajille tiiviin tietopaketin tekoälyn keskeisistä asioista ja useita opettajan työhön liittyviä käytännön esimerkkejä ja ohjevideoita.' At the bottom, there is a URL <https://enorssi.fi/ai> and logos for FCLab.fi, eNORSSI, and the Tampere University of Applied Sciences logo.

SYKSYN ENORSSI-SEMINAARI JÄRJESTETTIIN TAMPEREELLA

Syksyn eNorssi-seminaari järjestettiin Tampereella. Järjestelyvastuussa oli tällä kertaa Tampereen Norssi, ja mukana on noin 150 osallistujaa eri yliopistoista ympäri maata.

ENORSSI 25 VUOTTA

Vuonna 2025 eNorssi-verkosto juhlii 25-vuotista taivaltaan – neljännesvuosisataa yhteistä kehittämistä ja sitoutunutta yhteistyötä! Vuonna 2000 alkanut hanke on kasvanut elinvoimaiseksi ja vaikuttavaksi verkostoksi, jonka perustajat näkivät jo varhain yhteistyön voiman. Verkosto on ollut vahva erityisesti silloin, kun harjoittelukoulujen asema on ollut uhattuna – sen sijaan että alistuttiin, ryhdyttiin rakentamaan entistä parempaa tulevaisuutta.

Norssit ovat yliopistojen kouluja, joilla on keskeinen rooli suomalaisen opettajakoulutuksen kehittämisessä. Ne yhdistävät arjen

opetustyön ja tulevaisuuteen suunnatun kasvatuksen näkemyksen. eNorssi on kaikkien harjoittelukoulujen yhteinen verkosto, joka tekee määrätietoista työtä paremman huomisen puolesta – niin kuin se on tehnyt jo 25 vuotta, ja varmasti tekee myös jatkossa. Huhtikuussa 2025 julkaistu juhlaKirja tarjoaa katsauksen verkoston saavutuksiin ja tulevaisuuden näkymiin, joita rakentaa joukko innostuneita ja sitoutuneita tekijöitä.

eNorssi – 25 vuotta kädet savessa ja katse tulevaisuudessa -juhlaKirja löytyy sähköisenä versiona <https://enorssi.fi/enorssi-25/> -osoitteesta.

eNorssi - 25 vuotta
kädet savessa ja
katse tulevaisuudessa

eNO

ALAKOULUN REHTORILTA

ALAKOULUN REHTORIN TERVEHDYS

MARI ORELL

Tämä lukuvuosi on jälleen ollut muutosten siivittämä. Syksy lähti käyntiin melko tutulla tavalla, mutta tammikuussa tulleet vaihdokset rehtoritii- miin ovat aiheuttaneet omanlaisensa muutokset koulun arkeen. Muutoksessa on auttanut opettajien ja henkilökunnan työpanos ja venyminen. Kaikki ovat työskennelleet rautaisella ammattitaidolla oppilaiden ja opiskelijoiden hyväksi.

Viime lukuvuonna aloitimme työstämään onnistunutta koulupäivää, ja tämän työstämistä olemme jatkaneet tänäkin lukuvuonna. Yksi asia on noussut selvästi esille eniten, ja se on kiire. Arjen hektisyys on puhuttanut. Kiireen hallintaan yritämme yhdessä löytää konkreettisia ja koulumme arkeen sopivia keinoja.

Olemme koko kevätlukukauden valmistautuneet oppimisen tuen lakimuutokseen. Vaikka uudistus tulee voimaan heti 1.8.2025, ei se tarkoita, että pitäisi olla kaikki

suunnitelmat valmiina, vaan meillä pitää olla mahdollisuus kokeilla, välillä erehtyä ja olla valmiina etsimään oikeaa meille sopivaa mallia. Virheistä saa oppia ja kaikkea ei tarvitse saada ensimmäisellä kerralla maaliin.

Tuleva tuen lain uudistus tulee tuomaan ensi lukuvuoteen yhden tärkeän elementin, yhteistyön tekemisen. Juuri yhteistyössä kiteytyy tärkein tuen uudistuksen punainen lanka. Yhteistyön tekemisen merkitys tulee korostumaan opettajien välisenä yhteistyönä, luokkien välisenä yhteistyönä ja oppilaiden välisenä yhteistyönä. Pääsemme näyttämään myös opiskelijoille mallia yhteistyön tärkeydestä.

Tiivistetysti voisi todeta, että kuuluva lukuvuosi on tuonut mukanaan paljon muutoksia, eivätkä muutokset lopu pelkästään tähän lukuvuoteen. Ensi lukuvuosi tuo paljon uusia, ehkä hieman epävarmojakin asioita. Meidän tehtävämme on oppia sietämään

muutosta, sillä maailmassa mikään ei ole niin varmaa kuin muutos. Muutoksiin sopeutuminen voi olla tärkeä oppimiskokemus. Meidän tehtävämme aikuisina on tukea oppilaita muutokseen valmistautumisessa ja siihen sopeutumisessa. Meidän on taattava turvallinen ympäristö ja rutiinit, jotta toimiminen muutoksen keskellä olisi turvallista.

Kiitos kaikille kuluneesta lukuvuodesta! Toivotan kaikille aurinkoista ja rentouttavaa kesää.

*Mari Orell,
alakoulun rehtori, vs.*

ALAKOULUN OPPILASNEUVOSTO

Tämä lukuvuosi on ollut vauhdikas ja tapahtumarikas! Puheenjohtajana, joka on jo siirtymässä yläkouluun, on ollut ihana nähdä, kuinka innokkaasti nuoremmat ovat toiminnassa mukana! Uteliaisuutta ja innokkuutta on riittänyt teemakoristeluissa, erilaisissa edustustehtävissä ja varsinkin ideoissa. Meidän kouluamme on tänä vuonna koristanut monet eri värit ja kuosit. Halloweenina oli kurpitsakuvioita ja luurankoja, ystävänpäivänä sydämiä ja punaisen eri sävyjä. Pääsiäisenä meillä oli jännittävää pääsiäismunien etsintää, pienellä kilpailuhengellä tietenkin! Vappuna puolestaan ruokala koristeltiin ilmapalloilla ja serpentiinillä.

Tammikuussa koulussamme järjestettiin harjoittelukoulujen oppilaskuntapäivät ja paikalle kokoontui noin 130 oppilaskuntien hallituksen jäsentä ja ohjaa-

vaa opettajaa ympäri Suomen. Oli kiva päästä tutustumaan oppilaskuntaporukkaan myös muista norseista. Oppilaskunnan hallituksen kokouksia meillä oli tyypillisesti muutaman kerran kuukaudessa. Niissä valittiin edustustehtäviin edustajia, ideoitiin ja välillä oli vierailijoita esimerkiksi Vanhempainyhdistykseltä. Meiltä myös valittiin jäsenet Multisillan alueelliseen parlamenttiin edustamaan koulua. Alueellinen parlamentti kokoontui neljä kertaa vuoden aikana ja tavoitteena oli vaikuttaa asioihin alueellisesti. Minulla oli myös kunnia toimia tänä vuonna TLP:n eli Tampereen lasten parlamentin varapuheenjohtajana!

Kaiken kaikkiaan on ollut huikea vuosi ja huipputiimi!

Freija Gerdt

Oppilasneuvoston puheenjohtaja

MUSIIKKILUOKAT

Koulumme musiikkiluokat ovat toimineet 3.–9. luokilla aktiivisesti myös lukuvuonna 2024–2025.

TAMPEREEN MUSIIKKILUOKAT 50 VUOTTA

Lokakuussa pääsimme juhlistamaan Tampereen musiikkiluokkien 50-vuotista taivalta Tampere-talon suureen saliin. 3. ja 4. musiikkiluokat sekä juhlaorkesteri toivottivat yleisön tervetulleeksi juhlaan Alkusoittofanfaarin ja Tervetuloa-potpurin johdolla.

Juhlakonsertissa matkustimme musiikin mukana vuosikymmeneltä toiselle aina 1970-lu-

vulta tähän päivään asti. Norssin 8A ja 9A esittivät We Built This City viitaten kultaiseen 1980-lukuun. Yleisö innostui taputtamaan mukana koko kapaleen ajan. Alakoulun musaluokkalaiset olivat valmistaneet videotakauman 80-luvulle Tiputanssin tahdissa. Videolla oppilaat pääsivät esittelemään myös tuolle ajalle tyypillistä musiikkiluokkien koulusoitinta, nokkahui-

lua. Moni taitava norssilainen oli myös mukana konsertin juhlaorkesterissa.

Mukaansatempaava juhlakonsertti kruunattiin yhteislauluilla Kalliolle kukkulalle ja Thank You For The Music.

Tampere-talo, kuva: Aki Tulikari

KOULULAISOOPPERA

Musiikkiluokat 4C ja 6C valmisivat yhdessä Kansallisoopperan kanssa Tähtiainesta-koululaisoopperan. Oopperaprojektin tavoitteena oli kannustaa oppilaita laulamaan, lisätä oppilaiden itsetuntemusta, vahvistaa sosiaalisia vuorovaikutustaitoja, tutustuttaa oopperaan taidemuotona ja luoda kaikin puolin innostava ja voimaannuttava kokemus yhteisen tekemisen avulla.

Aiheena oli tänä vuonna kierrätys. Vaikka asia on suuri ja vakava, sitä käsiteltiin myös hersyvän hauskaasti. Ooppera esitettiin päivällä alakoululle sekä illalla vanhemmille ja ystäville.

”Täältä pinnalta sinisen planeetan universumin näemme loputtoman, meissä kaikissa on hiukkanen takaa miljardien vuosien.”

JOULUKONSERTTI

Joulun alla vietettiin Norssin musiikkiluokkien perinteistä joulukonserttia. Oppilaiden taidokkaat esitykset johdattelivat yleisön ihanasti joulun tunnelmaan. Konsertissa kuultiin myös salonkiorkesterin joulusikermä. Väliajalla taustalla soi tekoälyllä tuotettua musiikkia oppilaiden keksimien sanoitusten pohjalta. Yhteislauluina kuultiin Hiutaleet, Joulumaa, White Christmas, Hiljaa oottaa maa ja Joulun taika.

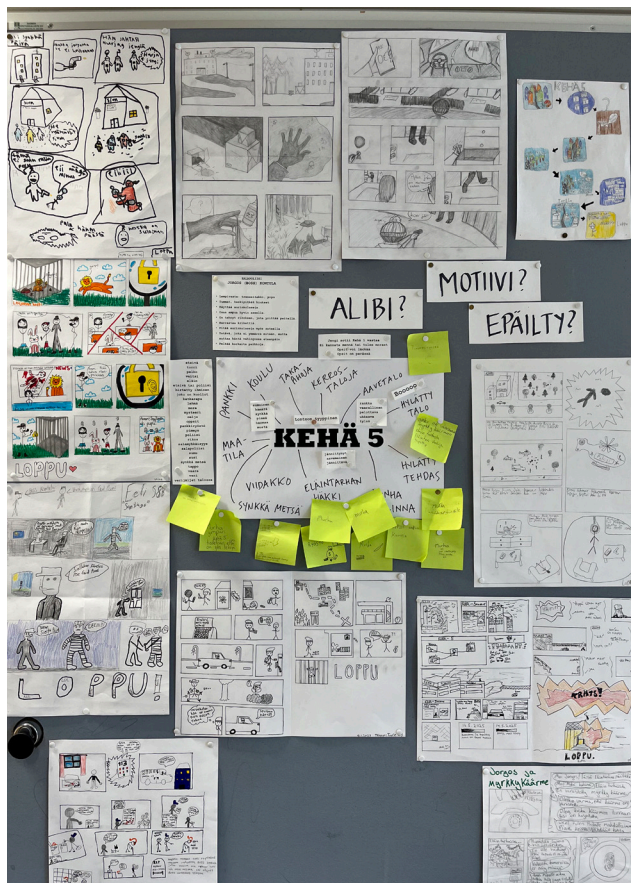
ÄITIENPÄIVÄ-KONSERTTI

Kevätkaudella on äitienpäivän alla myös perinteinen 3.-4. luokkien musiikkiluokkien äitienpäiväkonsertti. Konsertissa liikutaan tällä kertaa vesi-teemalla ja siellä kuullaan orkesterin säestyksellä Veden pinnan alla, Itämeren suojeluun liittyvä Meidän meri sekä Norssin oma esitys ”Sammakkopotpuri”, jossa uudet ja vanhat sammakkokappaleet yhdistyvät.

SANATAIDETYÖPAJOISTA ILOA JA VAIHTELUA KOULUN ARKEEN

Sanataideohjaaja Pia Krutsin on kulluvana vuonna tullut tutuksi useammalle perusopetuksen ryhmälle. Krutsinin vierailut ovat osa Sanataideyhdistys Yöstäjän Lukutaitounelmia-hanketta, joka on kestänyt koulullamme koko lukuvuoden. Hankkeen tarkoituksena on tukea oppilaiden luku- ja kirjoitustaitoa luovin ja yhteisöllisin tavoin.

Krutsinin suunnittelemissa ja ohjaamissa sanataidetyöpajoissa on kirjoitettu omia, luovia tekstejä ja tutustuttu erilaisiin tapoihin ideoida ja tuottaa tekstejä myös yhdessä. Kaikki osallistuvat luokat ovat myös itse päässeetideoimaan, millaisia juttuja sanataidetunneilla kirjoitetaan.

Koulumme aulakirjastossa onkin kevään mittaan ollut esillä iloisenkirjava joukko erilaisia tekstejä: Kaikki koulumme eka-luokkalaiset saivat kokeilla, millaista on suunnitella kirjan kansi kuvineen ja takakansiteksteineen.

3C-luokka valitsi suosikkigenrekseen fantasian. Luokan projektin lopputuloksena syntyi 28 erilaista saarta sisältävä *Suurisaaristo: Kuviteltujen saarten kartasto*, jonka esikuvana toimi muun muassa Huw Lewis-Jonesin kokoama teos *Archipelago: An Atlas of Imagined Islands*.

3A, 3B, 4B ja 4C innostuivat kaikki kauhusta. Lopputuloksena syntyi kammottavan saunakaupungin uutislehti (3A), käsikirja erään kauhuhotellin oudoista olennoista (3B), vertahyötävän huvipuiston opaskirja (4C) sekä tietoteos kauhukoulusta(4B).

6C-luokkalaiset halusivat harjoitella sanataidetyöpajoissaan käsikirjoittamista. He saivatkin tuotettua työpajojen aikana neljä kuunnelmaa ja yhden lyhytelokuvan, joissa yhdisteltiin huumoria ja dekkarin keinoja.

8B-luokan oppilaiden teksteille yhteistä on miljö eli tapahtumapaikka, Kehä 5 -niminen

sumuinen, hämärä ja vaarallinen esikaupunki. Luonnollisesti tällaiseen miljööhön sijoittuvat novellit, sarjakuvat ja päiväkirjakatkelmat keskittyvät jonkin rikoksen suunnitteluun, toteuttamiseen tai selvittelyyn.

9A-luokan sanataidetunnit limittyivät kirjallisuushistorian opiskeluun. Tunneilla kirjoitettiin pienryhmissä muun muassa kansallisromantiikkaa henkivä runo, jonka jokaisessa säkeistössä sai käyttää vain yhtä vokaalia esimerkiksi seuraavasti: *Avara ranta salaa kalaa* tai *Vene etenee veteen*. Kansallisromantiikan klassikot, kuten *Varpunen jouluamuna* ja *Oravan laulu*, taas taipuivat realistisempaan muotoon päällekirjoittamisen keinoin.

Oppilailta kerättiin sanataidetunneilta palautetta, ja esimerkiksi 9A-luokkalaiset pitivät sanataidetunteja kivana ja tervetulleena vaihteluna tavalliseen ja joskus tylsäänkin koulupäivään.

Sanataidetuntien lisäksi *Lukutaitounelmia*-hankkeeseen kuului kysely, jolla kartoitettiin oppilaiden ajatuksia luku- ja kirjoittamisharrastuksesta. Kyselyn perusteella lapset ja nuoret toivovat aikuisilta lisää lukemaan kannustamista ja kirjojen suosittelemista sekä kouluun lisää luovaa kirjoittamista. Kouluun toivotaan myös enemmän erilaisia lukemiseen soveltuvia paikkoja, erityisesti rauhallisia ja viihtyisiä tiloja, jotka auttavat keskittymään.

LIIKKUVA KOULU

Luokat 1–2

Välkkäri-toiminta liikuttaa välitunneilla alkuopetuksen oppilaita. Innokkaat 5.- ja 6.-luokkalaiset osallistuivat syksyllä välkkärikoulutukseen ja järjestävät nyt liikunnallisia leikkejä ja pelejä alkuopetuksen oppilaiden iloksi. Olemme myös hankkineet vanhempainyhdistyksen tuella lisää välineitä välituntiliikunnan mahdollistamiseksi. Viimeksi saimme hankittua kymmenen keppihevosta vauhdittamaan pikkukouluisten välitunteja.

Luokat 3–6

Lukuvuoden alussa YS-ajalla järjestettiin kehittämissyörymien pitämiä pajoja. Liikkuva koulu -pajassa kartoitettiin haasteita, joita opettajat ovat oppilaiden liikku-

mistottumuksissa huomanneet, jotta tilannetta voitaisiin parantaa. Havaittiin, että normaalikoululaisissa on välituntisin paljon innokkaita jalkapallon ja koripallon pelaajia, joiden tarpeisiin on vastattu isoin pelikentin, hienoin kaukaloin sekä luokkakohtaisin palloin. Oppilaista kuitenkin suuri joukko viettää välituntinsa istutuskellen syrjässä peleistä, sillä ne eivät heitä kiinnosta. Tälle joukolle haluttiin tarjota välituntisin vaihtoehtoisia liikunnallista tekemistä, joka ei kuitenkaan sisältäisi riehakasta ja kilpailuhenkistä palloilua. Tästä syntyi ”Viikon välkkäleikki”, joka on julkaistu koulun infonäyttöille viikoittain Liikkuvan koulun värein ja logoin varustettua dialla. Viikon välkkäleikillä on haluttu kannustaa erityisesti alakoulun oppilaita leikkimään ja sen myötä voimaan sekä jaksamaan paremmin.

Liikkuva koulu

Toinen tapa, jolla Liikkuva koulu -kehittämissyörymä on edistänyt lasten ja nuorten aktiivista elämäntapaa, on ollut erinäiset tempaukset. Näitä ovat olleet syksyn luokkakohtaiset ja kevään koko koulun pyöräilyhaasteet, joiden tarkoituksena on ollut lisätä hyötyliikuntaa. Lasten oikeuksien päivänä järjestettiin Kummit ry:n tanssihaaste, jossa yhdessä liikumisen ilon lisäksi jaettiin tietoa nuorten mielenterveydestä ja sen edistämisestä. Lisäksi jouluna osallistuttiin luokkakohtaisesti Liikkuvan koulun jouluseikkailuun, jonka pyrkimyksenä oli lisätä liikuntaa tavallisiin oppitunteihin. Huhtikuussa lumien sulettua haluttiin lisätä vauhtia välituntipeleihin luokkien pallojen pumpaamisvälitunneilla.

Yläkoulussa hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä liikkumalla

Yläkoulussa Liikkuva koulu -toiminta on ollut aktiivisesti läsnä koulun arjessa. Toiminta on kohdistunut erityisesti aktiivi-

siin välitunteihin sekä erilaisiin hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisääviin tapahtumiin. Lisäksi yläkoulussa on panostettu toiminnallisiin opetusmenetelmiin ja istumisen tauottamiseen opitunneilla sekä kannustettu oppilaita kulkemaan koulumatkat lihasvoimin.

Yläkoulun välitunneilla järjestetään monipuolisesti erilaisia mahdollisuuksia fyysiseen aktiivisuuteen sekä hyvinvoinnin lisäämiseen koulupäivän aikana. Pihapelien lisäksi oppilailla on mahdollisuus osallistua päivittäin erilaisille liikuntavälitunneille. Liikuntavälitunneilla on sekä ohjattua toimintaa että vapaata liikkuamista. Aktiivivälitunneilla suuren suosion tänä lukuvuonna ovat saaneet koko yläkoulun yhteiset tanssivälkät, haastevälkät sekä hyllypallovälkät.

Jo perinteeksi muodostunut yläkoulun luokkien välinen välituntiturnaus järjestettiin jälleen. Turnauksessa koettiin jälleen suuren urheilujuhlan tuntua ja joukkueet saatiin koottua lähes jokaiselta

luokalta. Lajiksi valikoitui tänä vuonna käsipallo. Alkukarsintoja pelattiin välitunneilla, ja turnaus huipentui finaalitytöihin, jossa koko yläkoulu oli paikalla seuraamassa pelejä sekä kannustamassa finaalijoukkueita. Tänä vuonna luokka-asteiden kovimmat käsipalloilijat tulivat luokilta 7D, 8B ja 9D. Onnea

voittajille! Keväällä järjestetään perinteisesti liikuntapäivä sekä ysiens tanssit ja opettajien ja ysiens välinen pesäpallo-ottelu.

Lukion liikkuva opiskelu

Norssin lukion opiskelijakunnan hallitus järjesti kuluneen lukuvuoden aikana lukiolaisille koripalloa koulupäivien jälkeen sekä erilaisia välituntiaktiviteetteja, kuten visoja ja pingiksen peluuta. Joulukoristurnaus ja kesälomaa edeltävä jalkapallo-ottelu ovat kouluyhteisössä jo perinteitä. Huhtikuun lopussa lukiolla järjestettiin yhteistyössä Hämeen liikunta ja urheilu ry:n kanssa darts-turnaus, jossa aamupäivällä järjestettiin karsintakilpailu ja lounastauon jälkeen finaaliottelu. Siinä valitut voittajat edustivat Norssia Tampereen lukioiden yhteisessä darts-turnauksessa Kaupissa toukokuussa.

YLÄKOULUN REHTORIN PÖYDÄLTÄ

YLÄKOULUN REHTORIN TERVEHDYS

JUSSI KARJALAINEN

Kuluneelle lukuvuodelle on asetettu runsaasti tavoitteita, niin henkilökohtaisia kuin koulutasoisiaakin.

Yksi yläkoulun kehittämisen kohde on ollut luokanohjaajatyö. Luokanohjaajatyön tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin edistäminen ja koulunkäynnin tukeminen ensisijaisesti ennakkoivien toimien kautta. Käytännössä olemme muuttaneet toimintatapaa yhteistoiminnaksi, missä oppilaiden asioita hoidetaan enenevässä määrin luokanohjaajan, erityisopettajan, koulunkäynninohjaajan sekä rehtorin yhteistyönä. Eräänä toteutuneena tapana tälle ovat olleet luokanohjaajien kuulemiset, joissa on käyty läpi luokkien asioita, sekä poissaolojen tarkempi seuraaminen ja yhteistyöviestit huoltajille.

Uutena elementtinä saimme kouluun nuorisotyöntekijän, kouluvalmentajan. Kokemusten ja tutkimuksen mukaan oppilaat tarvitsevat aikuisia, joilla on heille aikaa. Tähän tarpeeseen on hienosti vastannut kouluvalmentajamme. Hän tekee monipuolista työtä oppilaiden hyvinvoinnin sekä koulunkäynnin tueksi.

Kuluneeseen lukuvuoteen on sisältynyt myös murheellinen asia opettaja Anni Rahusen poismenon vuoksi. Iso pala työyhteisöä ja yläkouluu on pois. Erästä oppilasta lainatakseni: "Toit mukana si iloa ja energiaa ja sait olemuksellasi kaikille hyvän mielen."

Kiitos kuluneesta lukuvuodesta koko koulun väki. Hyvää jatkoa tulevaan yhdeksäsluokkalaiset! Lähdette Norssista, mutta norsilaisuus ei lähde teistä!

*Kiitos kuluneesta lukuvuodesta
oppilaat, huoltajat ja henkilökunta!*

Jussi

YLÄKOULUN OPPILASKUNNAN HALLITUKSEN TOIMINTAA

Yläkoulun oppilaskunnan hallitukseen on tänä lukuvuonna kuulunut 19 oppilasta. Puheenjohtajina kaudella toimivat keväällä 2024 valitut Elsa Sainio ja Milja Kemppanen. Loput hallituksen jäsenet valittiin edustajiston kokouksessa syksyllä.

Sohvi, Tähti ja Mette esittelivät oppilaskuntamme toimintaa OPK-päivillä

Yläkoulun oppilaskunnan hallitus toimii oppilaiden äänenä koulun henkilöstön ja johdon suuntaan, ja oppilaskuntatoiminta onkin osa koulun demokratiakasvatusta. Hallitus on kokoustanut vähintään kerran kuukaudessa ja tehnyt tärkeitä päätöksiä koko oppilaskunnan etu mielessä. Näistä päätöksistä hallitus on pyrkinyt tiedottamaan koko koulua mm. ilmoitustaulun ja Instagramin aktiivisen päivittämisen myötä. Oppilaskunnalla on tiivis yhteys Tampereen nuorisoval-

tuustoon kahden nuorisovaltuuston jäsenen ansiosta, ja oppilaskunnan hallituksella on ollut edustus nuvan kouluneuvostoissa syksyllä ja keväällä. Tammikuussa Tampereella järjestettiin harjoittelukoulujen oppilaskuntapäivät, joissa saimme tavata muiden norssien oppilaskuntaväkeä ja käsitellä yhdessä teemaa "Et ole yksin". Kunta- ja aluevaalien alla OPKH järjesti Nuorten vaalit ja myös tällä tavalla edisti oppilaiden tietoisuutta demokratian tärkeydestä yhteiskunnassa.

Vaikuttamistyön lisäksi oppilaskunnan hallitus on järjestänyt ahkerasti erilaista kouluviihtyvyyttä lisäävää toimintaa. Jokaperjantaiset tanssivälitunnit ovat olleet suosittuja, samoin teemapäivät, kuten ARI-päivä. Pääsiäisen alla järjestimme munajahdin. Halloweenina loimme kirjastoon kauhukäytävän. Valokuvausseiniä on ollut sekä halloweenin että ystävänpäivän hengesä. Vuoteen on myös mahtunut uusia kokeilujamme kuten ruusupäivä, tuolileikki ja vappuradio. Vappuaatoksi teimme myös Kahootin norssin opettajista.

Kouluyhteisöä laajemmin olemme luo-
neet yhteistä hyvää
valitsemalla taksvärk-
kipäivän keräyskoh-
teeksi Mieli ry:n sekä
järjestämällä koulussa
SPR:n Nälkäpäivä-ke-
räyksen.

Lukuvuosi on ollut erityisen palkitseva niin hallituksen jäsenille kuin palautteen mukaan koko oppilaskunnallekin. Tästä saamme pitkälti kiittää aktiivista hallitustamme sekä toki koko oppilaskuntaa, jolta olemme saaneet mukaansatempaavia ideoita sekä kehittävää palautetta. Hallituskautemme kohokohdat pääsee näkemään nyt ja jatkossa Instagram-tililtämme [@tnkoppilaskunta](#). <3!

Nälkäpäivälippaat

NORSSIN MUSIIKKILUOKKALAISIA ERASMUS-OPINTOMATKALLA ITALIASSA

Yläkoulun musiikkiluokkalaiset pääsivät maaliskuussa vierailemaan Carmagnolassa, Italiassa. Matkan tarkoituksena oli tutustua italialaiseen kulttuuriin ja uusiin ihmisiin sekä musisoida yhdessä Carmagnolan musaluokkalaisten kanssa.

Kuuden päivän reissun aikana ehdimme nähdä ja kokea paljon. Oli hienoa päästä tutustumaan Carmagnolalaiseen kouluun sekä heidän oppiaineisiinsa ja kouluarkeensa. Pääsimme muun muassa kokkailemaan piemontelaista pastaa sekä opiskelemaan italian kietä. Yhden päivän vietimme Torinossa nähtävyyksiä kierrellen, shoppaillen sekä Egypti-museossa vierailen.

Oppilaat majoituivat reissun ajan isäntäperheiden luona. Oppilaat pääsivät todella tutustumaan italialaiseen kulttuuriin sekä perheen

arkeen. Oli ihanaa, että perheet olivat aktiivisesti mukana ja tekivät iltaisin paljon yhdessä sekä näyttivät meille suomalaisille paikallisia nähtävyyksiä.

Reissumme yksi isoimmista teemoista oli musiikki. Päivittäin musisoimme yhdessä ja harjoittelimme biisejä, jotka oli tarkoitus esittää konsertissa. Viimeisenä iltana järjestettiin konsertti sekä isot juhlat, johon osallistuivat kaikki oppilaat ja opettajat sekä isäntäperheet. Konsertissa oli upeita esityksiä sekä mahtavan yhteisöllinen tunnelma.

Matkalla oli monta upeaa hetkeä ja kivoja aktiviteetteja. Parasta reissussa oli kuitenkin se, että oppilaat pääsivät tutustumaan italialaisiin nuoriin. Viikon aikana luotiin uusia ystävyssuhteita, jotka kantavat varmasti vielä pitkään. Onneksi Carmagnolan oppilaat ja opettajat

saapuvat luoksemme vastavierailulle toukokuussa 2025. Emme malta odottaa, että pääsemme taas yhdessä viettämään aikaa sekä luomaan ihania muistoja yhdessä!

VIERAILULLA MOOTTORITEHTAASSA

JERE LEPOLA

Yhdeksännen luokan Teknologia-valinnaisaineryhmä vieraili Nokian Linnavuoressa AGCO-Powerin moottoritehtaalla huhtikuussa 2025. Vierailu järjestyi yhteistyössä viestintäpäällikkö Vilja Pylsyn kanssa.

Ennen vierailua oppilaiden piti käydä tekemässä verkossa lyhyt turvallisuusperehdytys, johon kuului opastusvideo ja muutamia kysymyksiä. Vierailukeskuksen vastaanotossa tarkastettiin, että turvallisuusperehdytys oli kaikilla hoidettuna. Vierailun aluksi kuulimme yritysesittelyn AGCO-konsernista. Tämän jälkeen pääsimme tutustumaan moottorityöpajaan. Opimme dieselmoottorin toimintaperiaatteista, ja innokkaimmat pääsivät aloittamaan oikean dieselmoottorin purkamista. Ajanpuutteen vuoksi purkaminen kuitenkin loppui sylinterinkannen irrottamiseen.

Vierailun päätteeksi pääsimme tehdaskierrokselle moottorikokoonpanoon. Kokoonpanohalli on uusine tuotantolinjoineen maailman modernein. Näimme monenlaisia robotiikan sovelluksia, kuten kuljetusvaunuja eli vihivau-
nuja ja ihmisen kanssa yhteistyötä tekeviä asennusrobotteja eli cobotteja. Tehdaskierrosta varten piti laittaa turvakengät jalkaan, suojaliivit päälle ja suojalasit päähän.

Kaikkiaan tutustumiskäynti oli hienosti suunniteltu ja toteutettu. Oppilaiden kiinnostus säilyi koko vierailun ajan mainiosti. Monien oppilaiden käsitys moottoritehtaasta todennäköisesti muuttui vierailun ansiosta. Moottorityöpajassa muutamat osoittivat hienoa aktiivisuutta ja tietämystä, ja pajan pitäjä Matti Tähkääho sanoikin leikkisästi, että kesätyöpaikka on melkein ansaittu!

Arsi Auvinen (vas.) ja Eemeli Raunio purkavat 6-sylinteristä dieselmoottoria AGCO-Powerin moottorityöpajassa.

YLÄKOULUN FACTS NOT FICTION -HANKE

Yläkoulullamme on käynnissä EU- rahoitteinen Facts not Fiction -hanke. Hankkeessa on mukana kouluja eri puolilta Eurooppaa, ja kaikki perehtyvät samaan aiheeseen: oman asuinalueensa tai laajemmin oman maansa juutalaisten kohtaloon toisessa maailmansodassa. Normaalikoulu on mukana tässä hankkeessa yhdessä helsinkiläisen Kallion lukion kanssa. Oppilaat tekevät hankkeessa kaikille avoimen yhteisen pelin Suomesta toisessa maailmansodassa Saksaan luovutetuista juutalaisista. Koulumme Unesco-lähettiläät ovat mukana toteuttamassa tätä hanketta.

Alkuperäislähteillä ja tapahtumapaikoilla

Hankkeessa on tärkeää tutkia omaa aihetta nimenomaan alkuperäisistä lähteistä. Olemme vierailleet Helsingissä kahteen kertaan niin Kansallisarkistossa

kuin Kansalliskirjastossakin. Vierailuilla meille ensin esiteltiin kyseisen paikan toimintaa, mutta suurimman osan ajasta etsimme tietoa omasta aiheestamme. Löysimmekin runsaasti erilaisia viranomaisten dokumentteja sekä lehtiartikkeleita Suomesta karkotetuista juutalaisista. Vaikuttavassa ja historiallisessa rakennuksessa yli 80 vuotta vanha alkuperäinen, jopa hauras lähde kädessään moni vaikutui kokemastaan. Pelialustan rastit tulevat muodostumaan keskeisistä tapahtumapaikoista. Niistä suurin osa sijaitsee Helsingissä, mutta yksi myös Turussa. Näitä paikkoja ovat esimerkiksi kaikkien kahdeksan juutalaisen viimeisen asuinpaikan eteen katuun muistomerkeiksi upotetut kompastuskivet. Kiersimme katsomassa kaikki nämä asuinpaikat ja samalla kertosimme, mitä jo tiesimme heidän elämästään. Eduskunta on ollut monen keskeisen päätöksen näyttämönä, ja luovutetuille on Helsingin Ullanlinnassa myös oma muistomerkkinsä Apua anovat kädet. Turussa taas pääsimme vierailemaan opastetulla kierroksella synagogassa.

Helmikuussa koko Tampereen yliopiston normaali-koulun yläkoulu kävi katsomassa vaikuttavan aiheesta tehdyn elokuvan *Ei koskaan yksin*. Tätä Klaus Härön ohjaamaa elokuvaa pidettiin ajatuksia herättävänä, ja näin aihe tuli jo kesken hankkeen tutuksi koko koulullemme, ei vaan sen parissa työskenteleville oppilaille.

Tutkittua tietoa

Oppilaat ovat koko lukuvuoden ajan etsineet runsaasti tietoa aiheesta. Tämän lisäksi olemme päässeet kuulemaan kahta juutalaisiin erikoistunutta suomalaista tutkijaa, FT Anna-Leena Perämäkeä sekä FT Oula Silvennoista. Heidän erinomaisten esitelmensä jälkeen nuorille nousi runsaasti lisäkysymyksiä aiheesta, ja saimme hyvin lisätietoa.

Yhteistyö muiden hankemaiden kanssa on toteutunut lähinnä opettajien yhteisillä kokouksilla, mutta huhtikuun alussa kaikkien hankkeiden edustajat kokoontuivat Slovakian pääkaupunkiin Bratislavaan muutamaksi päiväksi. Suomesta paikalla oli kahden opettajan lisäksi neljä oppilasta. Siellä oppilaat työstivät omia hankkeitaan työpajoissa yhteistyöllä eteenpäin ja opettajat saivat hyviä vinkkejä hankkeiden viimeistelyyn. Toukokuussa oli vuorossa kolmen päivän opintomatka Tallinnaan, jonne Suomesta karkotetut juutalaiset vietiin ennen lopullista pääteasemaa, Auschwitzia.

Tallinnassa tutustuimme myös Viron juutalaisten kotaloon, kävimme opastetulla vierailulla Viron keskitysleirillä Kloogassa sekä keskustelimme tallinnalaisten koululaisten kanssa aiheesta. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka.

KAIKKI NUORET ROHKEASTI KOHTI TULEVAISUUDEN HAASTEITA

YLÄKOULULAISET NUORTEN LASTEN KRIISIKASVATTAJINA

JUUSO TARKKA & EETU SIVULA

Toteutimme yläkoululla 9.-luokkalaisten kanssa hienon ja tärkeän tutkimusprojektin globaaleista kriiseistä, jossa paneudumme rauhankasvatuksen ja mediakasvatuksen teemoihin. Projektissa opettaja ja oppilas vaihtoivat poikkeuksellisesti paikkaa, kun 9.-luokkalaiset saivat hypätä kasvattajan satulaan ja suunnitella, kuinka sodista, ilmastomuutoksesta ja

rasismista tulisi opettaa 6.-luokkalaisille. Tuotetut työt toimivat aineistona kasvatustieteen pro gradu -tutkielmassa.

Tutkimus oli erittäin antoisa ja tuloksena syntyi mitä rikkaampia ja luovimpia näkemyksiä kriisien opetuksesta. Projektilla lieviivasi, miten paljon potentiaalia nuorilla on ja miten heidän osallistumisensa yhteiskuntaan ja myös

opetukseen on tulevaisuuden kasvatuksen kulmakivi. Isoin kiitos tästä kuuluu tutkimukseen osallistuneille lahjakkaille nuorille, joita ei tässä valitettavasti voida mainita heidän yksityisyydensuojansa vuoksi. Anonyymit kiitokset kuitenkin jokaiselle projektiin osallistuneelle nuorelle työstä tärkeän asian puolesta!

NORSSI-PÄIVÄN UNICEF-KÄVELY

Normaalikoululla vietettiin 30.4.2025 Norssi-päivää luokkien välisen yhteistyön ja Unicef-kävelyn merkeissä.

UNICEF-kävelypäivänä koululaiset liikkuvat ja keräävät liikuntasuorituksillaan liikunta passiinsa tarroja. Tapahtumaan liittyvä varojenkeruu on vapaaehtoista. Oppilaat näyttävät mahdollisesti hankkimilleen tukijoille passiin keräämänsä tarrat, ja tukija tekee lupaamansa lahjoituksen. UNICEF tekee pitkäjänteistä työtä sen eteen, että lapset erilaisissa tilanteissa saavat mahdollisuuden käydä koulua ja oppia. Lukuvuonna 2024–2025 UNICEF-kävelyillä tuetaan lasten koulunkäyntiä Nepalissa.

NORSSILLE MENESTYSTÄ KIRJOITUSKILPAILUISSA

Lukion opiskelija Tuure Jukarainen oli kuuden palkitun joukossa valtakunnallisessa kirjoituskilpailussa, jonka aiheena oli tänä lukuvuonna suomalainen menestys. Suomalaisen kirjoituskilpailun suojelijana on perinteisesti eduskunnan puhemies, tällä kertaa Jussi Halla-aho. Arviointiraahtiin kuului mm. suomen kielen professori Jaakko Leino.

Milja Kemppanen 9e-luokalta voitti Lastenkirjainstituutin ja Lasten Tampere ry:n järjestämän Täältä

tullaan tulevaisuus -kirjoituskilpailun. Miljan teksti Tulevan ääriviivat kuvaa tuomariston mukaan ”ilmaisuvoimaisesti sitä, kun toivoo olevansa peloton, mutta ei ole vielä varma onnistuuko siinä”.

Tampereen kaupunki tuki kilpailua lahjoittamalla osallistujille palkinnoksi 50 lippua Taru Sormusten herrasta -näytelmään, ja joukko 9e-luokkalaisia pääsikin Tampere-taloon nauttimaan komeasta fantasiatarinasta.

Professori Jaakko Leino, opiskelija Tuure Jukarainen ja eduskunnan puhemies Jussi Halla-aho
Kuva: Juhani Mustonen

Milja Kemppanen

Lukion lukuvuosi on jälleen lopuillaan ja on aika kiittää koko lukioyhteisöä opiskelijoita ja kotiväkeä, opettajia, henkilökuntaa ja yhteistyökumppaneita lukuvuoden aikana tehdystä työstä ja antoisista kohtaamisista arjessa ja juhlassa. Olen kiitollinen, että saan työskennellä juuri näiden ihmisten kanssa yhteisten tavoitteiden eteen.

huomaaminen ei maksa mitään. Tässä jokaisen panos on olenainen.

Oppiminen on keskeistä koulussa ja työelämässä. Lukuvuoden varrella oppitunneilla tapahtuu valtavasti oppimista ja uuden oivaltamista, varmasti myös tuskastumisen hetkiä, joista päästään yhdessä yli. Lukuvuo-

jatko-opintoihin siirtymistä ja hyvinvointia.

Opetushallitus on myöntänyt tukea lukiomme oppimisen tuen hankkeeseen. Keskeinen tavoitteemme on lukiolaisten opintoihin kiinnittymisen vahvistaminen, oppimis-, sinnikkyys- ja hyvinvointitaitojen kehittäminen sekä ylikuormittumisriskin vähentäminen. Kehitämme myös erilaisia keinoja käyttää kielimalleja kriittisen ajattelun, argumentoinnin ja oppimisen tukivälineenä. Vahvistamme myös valmiuksiamme tunnistaa opiskelijoiden tuen tarpeita varhaisessa vaiheessa ja reagoida nopeasti.

LUKUVUOSI 2024-2025 LUKIOLLA

LUKION REHTORIN TERVEHDYS

AULIKKI LEISKU-JOHANSSON, LUKION REHTORI, MA.

Yksi lukiomme keskeisistä arvoista on vastuullisuus, joka tulee ymmärtää laajasti. Jokaisella meistä on myös vastuu yhteisömme jäsenten hyvinvoinnista. Arvostavat arjen ja juhlan kohtaamiset ovat merkittäviä meille kaikille. Kun tervehdimme toisiamme käytävällä kohdatessamme tai vaikkapa yliopiston kampusalueella kulkiessamme, osoitamme, että olemme huomanneet toisemme. Kokemus siitä, että tulee kohdatuksi ja huomatuksi, lisää yhteisöllisyyden, osallisuuden ja merkityksellisyyden tunnetta. Se auttaa meitä jaksamaan kouluvuoden huipuissa ja laskuissa. Tutkimusperustaisesti tiedetään, että kouluissa on tärkeää satsata laadukkaaseen vuorovaikutusosaamiseen, sen määrään ja laatuun. Tervehtiminen ja toisen hyväntahtoinen

den varrella olemme saaneet kiinnostavia vierailijoita lukiolle ja toisaalta on ollut valtavasti kiinnostavia ja antoisia opintoretkiä ja vierailukäyntejä. Näistä voi lukea tarkemmin vuosikertomuksesta ja lukion sosiaalisesta mediasta kuvien kera.

Kuluvan lukuvuoden aikana lukiolakiin on tullut useita uudistuksia. Esimerkiksi oppimisen tuen lakimuutos astuu voimaan 1.8.2025. Uuden lain tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oikeutta tukiopetukseen ja erityisopetukseen. Tukitoimilla tarkoitetaan aineenopettajan antamaa tukiopetusta, aineenopettajan ja erityisopettajan antamaa opetusta sekä erityisopettajan, opinto-ohjaajan ja muun henkilöstön antamaa tukea. Tukitoimilla edistetään opiskelijan oppimista, osaamisen osoittamista,

Opiskeluhyvinvoinnin kehittäminen tulee etenkin ensi syksyn myötä näkymään opettajakuntamme ja oman tiedekuntamme StudyWell-tutkimusyhteistyöpilotissa. Olen ilahtunut tästä tutkimusyhteistyöstä lukion ja kasvatustieteen välillä. Tutkimusperustaisesti tiedämme, että hyvinvointi tarttuu pedagogisissa prosesseissa. On hienoa olla osallisena opiskeluhyvinvoinnin tutkimukseen perustuvassa kehittämisessä.

Tästä on hyvä jatkaa elokuussa lukion kehittämistyötä. Sitä ennen toivotan jokaiselle oikein hyvää kesää, leppeitä kesätuulia ja sopivasti auringon lämpöä.

*Aulikki Leisku-Johansson,
ma. lukion rehtori*

LUKION OPISKELIJAKUNNAN HALLITUKSEN TERVEHDYS

Kuluneena lukuvuonna Norssin opiskelijakunnan hallitus on aktiivisesti edistänyt koulumme yhteisöllisyyttä ja opiskelijoiden hyvinvointia. Olemme järjestäneet monipuolisia liikunnallisia ja sosiaalisia aktiviteetteja, jotka ovat tuoneet iloa ja yhteisiä hetkiä arjen keskelle. Erityisesti uudet tapahtumat, kuten viikoittainen perjantaivisa ja periodin aloituksen munkkitarjoilu, ovat löytäneet paikkansa osana koulumme arkea.

Kausijuhlien aikaan on vietetty teemaviikkoja ja järjestetty erilaisia tempauksia, ja kevään viimeisenä

koulupäivänä on luvassa vielä OPKH:n toteuttamaa yhteistä ohjelmaa. Opiskelijakunta on ollut mukana myös yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa järjestämällä varjovaalit ja vaalipaneelin.

Tämäkin vuosi on osoittanut, kuinka vahva yhteishenki ja iloinen, ahkera tunnelma tekevät Norssin lukiosta ainutlaatuisen paikan opiskella ja kehittyä. Kiitos opiskelijakunnalle ja opettajille. Jatketaan samalla hengellä myös tulevaisuudessa!

Hyvää kevättä toivottaa Norssin OPKH

PINTAA PITKIN EUROOPASSA

ILONA JA TANJA

Tänä lukuvuonna lukiolla on järjestetty ensimmäistä kertaa Erasmus+-akkreditointirahalla opintoretkeä, joka toteutettiin pintaa pitkin matkustaen. Lukion ranskan ja saksan kielen opiskelijat matkustivat yhteistyökouluihin Saksan Sonnebergiin ja Belgian Seraigniin. Kohteissa majoituttiin paikallisten opiskelijoiden luona.

Projektin tarkoituksena on käytännön kielitaidon vahvistamisen lisäksi tutustua ekologisempaan matkustamiseen. Projektiin

kuului ennakkotapaamisia, joissa muun muassa vertailimme lentojen ja pintaa pitkin tehtävien matkojen hiilijalanjälkiä lukion matematiikan opettajan ja ekologisen sivistyksen vastuuryhmän jäsenen Joonas Muotkan avustuksella.

Matkamme alkoi perjantaina 28. maaliskuuta junamatkalla kohti Helsinkiä. Kulosaaren satamassa nousimme Finnlinesin laivaan, jossa vietimme seuraavat 30 tuntia pelaillen, ryhmäytyen ja hyvin syöden. Saksaan saavut-

tuamme yövyimme Lübeckissa ja jatkoimme seuraavana aamuna matkaa junalla Hampuriin, jossa tiemme erosivat kohti Sonnebergia ja Seraignia. Matkakohteisiin saavuttiin sunnuntaina iltapäivällä. Meidät otettiin avosylin vastaan pitkän matkan jälkeen ja opiskelijat pääsivät heti viettämään aikaa perheissään.

Viikon aikana Saksassa tutustuttiin paitsi Sonnebergin kaupunkiin, myös Baijerin puolella Coburgiin sekä Nürnbergiin. Retkeilimme myös entisellä Itä-

ja Länsi-Saksan rajalla sijaitsevalla luonnonsuojelualueella Grünes Bandilla paikallisen oppaan johdolla. Retkellä kuulumme jaetun Saksan historiasta ja ylitimme ennen tarkasti vartioitua raja-alueen. Tietysti osallistuimme myös koulutunneille. Lauschassa tutustuimme koulun lasinpuhallusopetukseen ja pääsimme puhaltamaan omat joulupallomme. Belgiassa puolestaan tutustuimme Seraigniin, Liègeen sekä pääkaupunki Brysseliin opiskelijoiden ja opettajien vetämillä opastuksilla. Keskiviikkona vietimme koko päivän Brysselissä, jossa päivän ehdoton kohokohta oli vierailu Euroopan parlamenttiin sekä herkullisten vohveleiden syöminen. Torstaina pääsimme tutustumaan myös Seraignin artesaaniperinteeseen perinteisellä lasinpuhallusalueella. Molemmissa kohteissa ohjelmaan kuului myös kohdekieliset

Suomen, Tampereen ja Norssin esittelyt koulun oppitunnilla.

Paluumatkalle lähdimme junalla perjantaina, ja ryhmät kohtasivat taas Hampurissa, mistä matka jatkui yöjunalla kohti Tukholmaa. Yöjunakokemus oli varmasti kaikille ikimuistoinen. Tukholmaan saavuimme aikaisin aamupäivällä, mikä mahdollisti meille Tukholmaan tutustumisen ja myös toisen kotimaisen kielen harjoittelun tositalanteissa. Tukholmasta matka jatkui laivalla, jossa vietimme viimeistä iltaa yhdessä buffetin herkkujen äärellä. Aamulla juna toi reippaat reissaajat Turusta kotiin Tampereelle.

Opiskelijoiden kokemukset pintaa pitkin matkustamisesta olivat pääosin positiivisia. Vaikka matka oli pitkä, saimme sen ansiosta viettää paljon enemmän aikaa yhdessä.

Näin opiskelijat tutustuivat toisiinsa hyvin jo menomatalla. Opiskelijat saivat myös paljon uusia kokemuksia ja pystyvyyden tunnetta itsenäiseenkin pintaa pitkin matkustamiseen. Pintaa pitkin matkustaminen mahdollisti myös uusia paikkojen näkemisen täysin eri lailla kuin esimerkiksi lentokoneesta. Kohdekielisessä maassa matkustaminen mahdollisti paljon kohtaamisia paikallisten kanssa. Näissä tilanteissa kielitaito harjaantui tehokkaasti. Matka auttoi opiskelijoita huomaamaan, miten hyvin he oikeasti pärjäävät opiskelemallaan kielellä.

NORSSIN VENÄJÄN KIELEN OPISKELIJOIDEN OPINTOMATKA NARVAAN JA TALLINNAAN

VEERA KÄTTÖ, SIIRI RYHÄNEN, RUUT PITKÄNEN, ELLA HÄRMÄ JA DANIEL PAVLOV TOMÉ

Norssin ensimmäisen ja toisen vuosikurssin venäjän kielen opiskelijoiden opintomatka Viroon alkoi keskiviikkona, 22. tammikuuta, Atalpan aulassa, jossa kaikki matkalle lähtijät istuivat venäjänkieliseen tapakulttuuriin kuuluvalla hetken hiljaisuudella, keskittyen edessä olevaan matkaan. Juna kuljetti norssilaiset Helsinkiin ja lautta Tallinaan. Tallinnassa majoituimme hotelliin, kävimme neuvostohenkisessä Kompressor-nimisessä ravintolassa ja opettajien opastamalla kävelykierroksen Toompealla.

Torstaina matkustimme varhain aamulla junalla Tallinnasta Narvaan. Matkalla lukiolaiset esittelivät ryhmätyönsä venäjänkielisistä paikkakunnista EU:n alueella sekä Tampereen venäläisestä historiasta ja Tampereen venäjänkielisestä yhteisöstä. Perillä Narvassa ihailimme Narvan ja Ivangorodin linnoja Narva-joella. Kävelimme Puškinin patsaalle ja poikkesimme Bublik-kahvilaan, jossa saimme tilata ruokaa venäjäksi. Tutustuimme Narva Gümnaasiumiin lukioikäisten oppaiden johdolla ja osallistuimme englannin ja venäjän oppitunneille. Illalla lukiolaiset tutustuivat kaupunkiin opettajien kanssa tai viettivät aikaa narvalaisten nuorten kanssa.

Perjantaina nautimme aamiaisen hotellilla ja aloitimme päivän kävelykierroksella. Narvan linnassa opimme paljon uutta Narvan ja Ivangorodin historiasta. Vierailimme myös Tarton yliopiston Narvan kampuksella. Narva Gümnaasiumissa osallistuimme suomen kielen oppitunnille ja venäjänkielisellet draamatunnille. Hamletin esittäminen venäjäksi oli kaikille uusi ja hauska kokemus. Illalla kävimme teatterissa katsomassa vaikuttavan ja erittäin koskettavan Anna Karenina -näytelmän.

Lauantaina matkustimme junalla takaisin Tallinnaan, jossa ohjelmassa oli venäjänkielinen opastettu kierros vanhassa kaupungissa, lounas Troika-nimisessä ravintolassa sekä vierailu vapaa- valintaisesti joko neuvostoaikaa käsittelevässä Miehitysmuseossa tai merenkulun historiaa käsittelevässä Lennusadamissa. Sunnuntaina vietimme vapaa-aikaa tekemällä tuliaisostoksia. Palasimme kotiin juuri parahiksi kolmannen periodin koeviikon alkaessa.

PIHLA PIETILÄ JA TIITU RYÖMÄ VÄITTELIVÄT ITSENSÄ VOITTOON

Tampereen yliopiston normaalikoulun lukion perinteinen väittelykilpailu järjestettiin perjantaina 29.11.2024. Yliopiston juhlasalissa oli suoranaista urheilujuhlan tuntua, kun lukiolaiset Tomas Erve, Eero Kivinen, Eero Piirainen, Ari Vehkaluoma, Siiri Väliäho, Minttu Leppälä, Anni Siitonen, Matilda Niemi, Samuel Haapasalo, Otso Rannikko, Pihla Pietilä, Tiitu Ryömä, Samuel Salmi ja Alli Penttilä laukoivat laadukkaat argumenttinsa ja rai-lakkaat retoriset keinonsa suuren yleisön edessä.

Tilaisuudessa väiteltiin monenlaisista aiheista, kuten suomalaisten matkailukohteista, kirpputorivaatteista, vuodenaikojen paremmuudesta, tekstilajeista ja eläinperäisten tuotteiden verotuksesta. Kiivaista kamppailuista ei kuitenkaan puuttunut huumoria, vaan yleisö pääsi nauramaan milloin nokkelalle vasta-argumentille, milloin väittelijöiden valmistelemalle rekvisiitalle. Väittelijät hyödynsivätkin monipuolisesti ja mielikuvituksellisesti erilaisia vakuuttamisen keinoja. Sekä yleisön että tuomariston äänestykset olivat varsin tasaväkisiä.

Finaaliväittelyssä kohtasivat puolestajina Samuel Salmi ja Alli Penttilä sekä vastustajina Pihla Pietilä ja Tiitu Ryömä. Väite oli "Lukiossa pitää olla enemmän ryhminä

tehtäviä arvioitavia projekteja ja vähemmän yksin tehtäviä kokeita". Tuomariston pitkän ja vaikean pohdinnan jälkeen voittajiksi valittiin Pietilä ja Ryömä. Ansiona olivat erityisesti heidän hiottu strategiansa, taitava retoriikkansa ja vaikuttava argumentointinsa. Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoiden raati valitsi Ryömän vuoden ihanneväittelijäksi.

Voittajapari oli suunnitellut mahdollisen tappion varalta yhteistä etelänmatkaa. Lohdutusmatka jäänee nyt väittelyparilta tekemättä, mutta kilpailun voitto ja tilaisuudessa väittelemineen olivat parin mukaan mahtava kokemus. Voittajat kannustavatkin muiden osallistujien tavoin lukiolaisia rohkeasti koettamaan taitojaan tulevaisuuden väittelykilpailuissa: "Oli voitto, että uskalsi kisaan ilmoittautua."

Tiitu Ryömää (vas.) ja Pihla Pietilää hymyilyttä.

OPINTOMATKA ATEENAAN

EIJA NISKANEN, TUOVI PÄÄKKÖNEN JA OPISKELIJAT

Lukion antiikin historian opintojakson huippuhetki oli opintomatka Ateenaan. Tutustuimme Kreikan nykypäivään diplomaatti Verna Leinosen mainion alustuksen johdolla. Se herätti monia kysymyksiä ja hyvää keskustelua. Tilaisuuden lopussa opiskelijamme Maire kiitti vierailusta.

Kreikan kansallispuisto kevään kukkasineen ja monipuolisine vapaa-ajanviettomahdollisuuksien kera sekä parlamenttitalon edustan vahdinvaihtoseremonia kruunasivat matkapäivän.

Toisena opintomatkapäivänä eläydyimme antiikin elämään ja vierailimme Akropoliksella, uudessa upeassa Akropolis-museossa ja Agoralla, jossa mm. Sokrates ja epikurolaiset keskustelivat. Kuulimme opiskelijoiden Nooran ja Oonan esitelmän Epikuroksesta. Agoralla on pidetty kansankokouksia ja jaettu oikeutta. Aluetta pidetään eurooppalaisen demokratian kehtona.

BUSINESS NORSSIN ARKEA

Elokuussa Norssin bisneslinjalla aloitti jälleen kolmekymmentä taloudesta ja elinkeinoelämästä kiinnostunutta nuorta. Ensimmäisen lukivuoden aikana BN-linjan ykköset ovat syvenyneet monipuolisesti erilaisiin yhteiskunnallisiin aiheisiin. Pääasiassa ensimmäisen vuoden aikana suoritettaviin pakollisiin Talous- ja elinkeinoelämän linjan opintoihin sisältyy muun muassa vaikuttamisen, markkinoinnin, yrittäjyyden ja aluekehittämisen teemoja. Kaiken kaikkiaan opiskelijan tulee suorittaa pakollisten yhteiskuntaopin valtakunnallisten opintojaksojen lisäksi kuusi pakollista ja vähintään yksi valinnainen opintojakso BN-linjan kurssi, jotta hän saa valmistuessaan todistuksen Talous- ja elinkeinoelämän linjan suorittamisesta.

Parasta linjan opinnoissa ovat opiskelijoilta kysyttyä olleet mielenkiintoiset vieraat eri aloilta. Tänäkin lukuvuonna BN-linjan opintojaksolla on saatu nauttia sekä elinkeinoelämän että yliopistomaailman asiantuntijoiden vierailuista ja harjoiteltu työelämätaitoja erilaisten projektien parissa. Opiskelijoiden mukaan mieleenpainuvimpia vieraita lukuvuoden varrelta ovat olleet alue- ja kuntaministeri Anna-Kaisa Ikonen sekä opiskelijoiden ehdoton suosikki Tampereen yliopiston aluetieteen professori Markku Sotharauta.

Myös opintoretkeä on tehty lähelle ja kauas. Esimerkiksi BN-linjan kakkoset suuntasivat syksyllä YH13 Vastuullinen sijoittaja -opintojakson perinteiselle opintomatkalle Helsingin sijoitusmessuille. Sijoittaja 2024 -tapahtuman lisäksi vierailtiin Rahamuseossa. Ykköset puolestaan pääsivät Helsinkiin keväällä YH10 Elinkeinoelämä, talous ja vaikuttaminen -opintojaksolla. Päivän aikana tutustuttiin Eduskuntataloon sekä tavattiin kansanedustaja Piia Viitanen ja työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntija Harri Län-

sipuro. Mielenkiintoisia vierailukohteita löytyy toki lähempääkin. Esimerkiksi Viinikassa sijaitsevassa ohjelmistoalan yritys Bitwisessä pääsimme YH11-opintojaksolla tutustumaan yrityksen toiminnan lisäksi Wisehockey-kiekkoon ja kokeilemaan omien lämmärien nopeutta.

Erilaisiin kilpailuihin on osallistuttu tänäkin vuonna laaja-alaisesti. Marraskuussa kaksi BN-linjan tiimiä osallistui Keskon ja Kauniaisten lukion järjestämään Hackathoniin. Kaksipäiväisessä tapahtumassa ideointiin Keskon K-ruoka-sovelluksesta vastuullisempaa ja pitchattiin nuoriin vetoavia ideoita. Vuoden lukiolla majaillut Talousguru-kilpailun palkintohattu jouduttiin tänä vuonna luovuttamaan Clasulle, mutta 22C-ryhmän Paavo Pippola nappasi kuitenkin hienosti itselleen jatko-opiskelupaikan Talousgurun finaali helmikuussa. Kahden vuoden välein järjestettävään Tilastokeskuksen Tilastojulistekilpailuun lähetettiin Norssilta useita kiinnostavia talousaiheisia julisteita, ja YH09-opintojakson yritysideoilla osallistuttiin perinteiseen Yrityshyvä-kilpailuun. Uusia kokemuksia saatiin, kun 24C-ryhmän Talousakatemia-tiimiläiset pääsivät mukaan Lasten ja nuorten säätiön Spring-kilpailun ideaviikonloppuun. Opiskelijat nappasivat viikonlopusta mukaan vinkkejä ja verkostoja, ja kuuleman mukaan lapsille ja nuorille taloustaitoja opettavaa sovellusta aiotaan työstää kesäloman aikana eteenpäin.

BN-linjalaiset kantoivat kortensa kekoon myös oppimisen tuen hankkeessa, jossa kerättyjen haastatteluaineistojen pohjalta osa opiskelijoista kuvasi vinkkejä tuleville norssilaisille. Ensi lukuvuonna on tarkoitus saada esimerkiksi ryhmänojaustuokioille katsottavaksi lyhyitä videoita, jotka sisältävät opiskelijoiden vinkkejä esimerkiksi keskittymiseen, jaksamiseen ja lukio-opintojen alkuun.

Business Norssin vapaaehtoiset Slushin perehdytyksessä. Kuva Eija Niskanen

Tasavallan presidentti Alexander Stubb avasi Slush-tapahtuman. Kuva Eija Niskanen.

MUMMONIKIN INNOSTUI KUULLESSAAN, ETTÄ PÄASEN SLUSHIIN

EIJA NISKANEN JA BUSINESS NORSSIN OPISKELIJAT

Marraskuun masentavan loskan ja räntäsateen kukisti tänä lukuvuonna Business Norssi -linjan innostava oppimiskokemus. Ja otsikon perusteella voi sanoa, että innostus tarttui. Yrittäjyyslukioiden yhteistyön myötä 20 lukio-laistamme pääsi vapaaehtoistyöntekijöinä mukaan vuodesta 2008 järjestettyyn kansainväliseen teknologia- ja kasvuyritystapahtuma Slushiin. Siihen osallistui noin 13 000 talouselämän vaikuttajaa startupien perustajista kokeneisiin bisnesenkeleihin ja reilut 1500 vapaaehtoistyöntekijää.

Slushissa oli laajat esittelyalueet talouden toimijoille ja rauhallisempia tiloja, jossa osallistujat ja startupit pystyivät tapaamaan toisiaan. Opiskelijamme työskentelivät erilaisissa asiakaspalvelutehtävissä mm. narikassa, kierrätyspisteissä, vastaanotossa ja vieraiden opastamisessa. Tutustuimme Helsingin messukeskuksen tapahtumapaik-

koihin jo edellisenä iltana. Iloksenne meidän perehdyttäjinäme toimivat Tampereen Business Norssista aiemmin valmistuneet Erica ja Niki, joten saimme varsin lämpimän vastaanoton.

Kahden päivän aikana opiskelijamme ehtivät ahkeran työntöön lisäksi nähdä ja kokea paljon. Slushin avasi tasavallan presidentti Alexander Stubb, neljällä päälavalla esiintyi eri alojen huippuosaajia, kuten yksi NVIDIAN perustajista Chris Malachowsky, Woltin perustajista Miki Kuusi sekä Supercellin Ilkka Paananen. Messuosastoilla pääsi kuulemaan monipuolisesti yrittäjyydestä ja mielenkiintoisista uusista innovaatioista sekä yhteistyömahdollisuuksista. Opiskelijat kuvasivat kokemuksiaan raporteissa mm. seuraavasti:

”Slushissa oli energinen ja sosiaalinen ilmapiiri, joka helpotti muihin ihmisiin tutustumista.”

”Työntekijöinä meidän piti totisesti pistää sosiaaliset taidot kehiin, sillä vuorovaikutusta oli paljon. Asiakkaiden kanssa pääsimme ratkomaan monenlaisia ongelmia aina wc-tilojen löytämisestä teknisiin ongelmiin.”

”Tämä vapaaehtoistyö opetti minulle paljon esimerkiksi tiimityöstä ja asiakaspalvelusta. Kokemus vahvisti taitojani ja tarjosi näkökulmia, joita voin hyödyntää tulevaisuuden opiskelu- ja työprojekteissa.”

”Päättöpäätöksen jälkeen järjestetyssä lukiolaisten afterpartyssa pääsin tutustumaan muiden lukioiden nuoriin. Oli kivaa ja mielenkiintoista vaihtaa ajatuksia omanikäisten kanssa eri puolilta Suomea. Meitä yhdisti moni asia, mutta opimme myös uusia näkökulmia toisiltamme.”

BUSINESS NORSSIN OPISKELIJOITA OPINTOMATKALLA EUROSCOLASSA

EIJA NISKANEN JA BUSINESS NORSSIN OPISKELIJAT

Opintomatkaa valmisteltiin hartaasti. Jo syksyllä teimme hakemuksen EU:n parlamentin Suomen toimistolle ja iloksemme saimme myönteisen päätöksen. Maaliskuussa 24 lukiolaista pääsi siis opintomatkalle Strasbourgiin Euroopan parlamenttiin. Meidän Euroscola-päivän 14.3. aiheena oli demokratia ja kansalaisten perusoikeudet.

Kaikkiaan Euroscola-päivään osallistui noin 500 nuorta 20 maasta. Päivän aikana on mahdollisuus tavata monien maiden nuoria ja kuulla heidän ajatuksiaan demokratiasta, EU-kansalaisten perusoikeuksista ja niiden toteutumisesta sekä Euroopan ja maailman ajankohtaisista asioista.

”Euroscola-päivä oli todella upea. Se oli ainutlaatuinen mahdollisuus päästä tapaamaan parlamentissa työskenteleviä ja tapaamaan niin paljon muita opiskelijoita ympäri Eurooppaa, joilla on samat mielenkiinnon kohteet. Siellä opin paljon Euroopan unionista ja sain paljon erilaisia näkökulmia, miten ajatella eri tavalla eri asioista.”

EU parlamentin istuntosali 14.3.2025

EU:n parlamentin nuorille suunnatuissa Euroscola-päivissä opiskelijat asettuivat meppien rooliin. Heidän tehtävänään on pohtia päivän aihetta eri näkökulmista ja erityisesti EU:n roolia asian edistämisessä tai ratkaisemisessa.

BN-linjalaiset osallistuivat aktiivisesti keskusteluihin parlamentissa ja esittivät kysymyksiä mm. parlamentin varapuhemiehelle Martin Hojsikille. Opintomatkan antia ja oppimaansa opiskelijat kuvasivat seuraavasti:

”Kokonaisuutena päivä oli aivan uskomaton kokemus, jota en tule unohtamaan. Opin paljon uutta EU:n toiminnasta ja päätöksenteosta. Tämä matka sai minut arvostamaan entistä enemmän demokratiaa ja sitä, miten EU luo mahdollisuuksia eri maiden kansalaisille. Se myös herätti kiinnostukseni kansainvälistä politiikkaa kohtaan ja vahvisti uskoani siihen, että yhteistyöllä voimme rakentaa paremman tulevaisuuden.”

”Päällimmäisyydessään päivästä jäi todella oppinut ja iloinen mieli. Vaikka päivän mittaan väsyttiinkin, niin tunnen oloni edelleen todella etuoikeutetuksi, arvostetuksi ja jopa uskomattomaksi. Toimiminen ”meppinä” oli todella hyvä oppimiskokemus ja sain siitä todellakin kaiken haluamani irti.”

”Euroscola päivä kokonaisuudessaan oli ehdottomasti hienoimpia kokemuksia elämässäni. Oli

mahtavaa päästä jo pelkästään näkemään minkälaista ura europarlamentissa olisi, mutta se, että pääsin vielä puhumaan kaksi kertaa koko salille, tuntuu vieläkin uskomattomalta. Ylipäättään koko reissu oli erittäin hauska ja upea ja ehdottomasti ryhmäyttävä.”

Opintomatkan aikana ehdimme tutustua myös Strasbourgin vanhaan kaupunkiin, joka on Unescon maailman perintökohde. Kaupungin sydän on jo 1400-luvulla rakennettu lumoava katedraali. Se olikin aina vuoteen 1874 saakka maailman korkein rakennus. Lyhyelläkin opintomatkalla ehtii nähdä paljon ja kotiin palasimme väsyneinä, mutta monta kokemusta rikkaampana ja uusia ideoita tuliaisina. Niitä kuvaa yh-

den opiskelijamme toteamus: ” Ei sitä ikinä tiedä, vaikka istuisinkin tuolla Euroopan parlamentin ta-

lossa ihan oikeana meppinä muutamana vuoden päästä”.

Business Norssin opiskelijat osallistuvat aktiivisesti keskusteluun Eurocollassa, kuvassa Alli esittämässä kysymystä.

Business Norssin opiskelijat ja opettajat Ilona ja Eija yhdessä Euroopan parlamentin Suomen toimiston tiedottaja Hannariikka Niemisen kanssa. Kuva Eija Niskanen

PENKKARIT

Abit juhlivat 6.2.2025 penkkareita eli lukio-opintojen viimeistä päivää ennen kevään ylioppilaskirjoituksia. Päivään kuului mm. abishow sekä perinteinen ajelu.

VANHOJEN TANSSIT

Kun abit olivat siirtyneet valmistautumaan ylioppilaskirjoituksiin, lukion vanhimmiksi jääneet opiskelijat juhlivat vanhojen päivää 7.2.2025. Myös Kuokkamaantien salissa saatiin katsella sulavaa tanssia ja kauniita juhlapukuja.

ONNEA YLIOPPILAILLE!

SYKSYLLÄ 2024 VALMISTUNEET YLIOPPILAAT

Ala-Olla Iris
Ali Mervan
Aura Emma
Haverinen Emmi
Holappa Topias
Kattilakoski Siiri
Kirvesmäki Minja
Kolehmainen Nelli

Käpylä Sanni
Lampinen Erik-Mikael
Niemelä Miika
Nykänen Ella
Puuska Visa
Rantanen Miisa
Stenman Pinja

KEVÄÄLLÄ 2025 VALMISTUNEET YLIOPPILAAT

Grundström Iida
Hirvonen Eino
Huntus Juho
Jaakkola Senni
Jukarainen Tuure
Järvinen Janika
Kangas Lumia
Karjalainen Konsta
Kilpinen Inka
Kinnunen Konsta
Kirvesniemi Eetu
Kivinen Jaakko
Koivuluoto Verner
Kolari Tapio
Kontturi Venny
Koskenniemi Kritte
Kovaljonok Eva
Kulmala Eemil
Kulmala Eeti

Kultala Saana
Kärkkäinen Eetu
Laaksonen Unna
Lahtinen Sampo
Latva Raakkela
Latvateikari Juuso
Leppälä Minttu
Liuska Wera
Luhtamaa Lari
Malekzade Hadie
Miettinen Otso
Myllylä Pinja
Mäkinen Nanna
Niemi Matilda
Norvasto Vilppu
Nystedt Aatos
Oiguse Marta
Ojanen Suvi
Okker Milo

Olanterä Oskari
Patja Tyyne
Peltoniemi Aarne
Pihlajaniemi Piia
Pippola Paavo
Rajaniemi Julius
Rautiainen Rasmus
Rekola Joonatan
Salokatve Katariina
Sanerma Santeri
Sannisto Jan
Seo Sunjae
Säilä Paavo
Tavi Tilda
Teikari Aapo
Tuominen Elias
Ukonaho Verner
Viljamaa Arttu
Yli-Knuuttila Jaakko

MY COMEBACK AT TAMPERE TEACHER TRAINING SCHOOL

My name is Katrin Hunger. I am a teacher trainee from Germany. In the future, I plan to teach first to fourth grade pupils in the subjects German (for both native and non-native speakers), Math, Science and English.

During a study abroad at Tampere University in 2022, I first got in contact with the German teacher Kirsi, who invited me co-teach her German learners. At that time, I was already able to not only share interesting facts about German schools and life in Germany with my Finnish pupils, but also learnt about the Finnish school system myself. Shortly after returning to Germany, I began extending my studies by taking extra courses to learn how to specifically support German as a Second Language Learners improving their academic performances.

In autumn 2024, I decided to do my mandatory internship in Finland again to step into the role of a foreign language speaker myself in order to better understand what it means for my own learners to start a “new” language. This time, I co-taught all of Kirsi’s year one through four German pupils, as well as a few of Anni’s German learners. I focused not only on playful ways of learning the German language through word games, songs, movement, and crafts, but also on giving pupils insights into how children begin primary school and when they transition to secondary school in Germany. I also had the chance to observe several lessons in other subjects, gaining a broad understanding of various teaching styles, methods and relevant topics that will help me perform better as a future classroom teacher.

In addition to my practical experience, I was also able to collect data for my university research project, which I conducted over the past few months, titled “Multilingualism in English Class in Different Countries”. Thanks to several English teachers, I was not only able to observe their English classes, but also conducted interviews with Anna and Annika, who shared opportunities, challenges and specific strat-

egies for using multilingualism in foreign language teaching and learning.

Only a few oral exams remain before I complete my studies. Many thanks to Kirsi and all the other wonderful teachers at Tampere Teacher Training School, who are not only great role models for their pupils but also for all teacher trainees, including international ones like me, who come to the school and take their first steps toward becoming inspiring educators. Norssi gave me the opportunity to gain practical experiences that have profoundly shaped my teaching style and the way I view my responsibilities as a future classroom and language teacher.

Schultüten-lahjatuutit, joita harjoittelija Katrin Hunger askarteli
1. ja 2. luokkalaisten kanssa

Have a wonderful summer break! Stay open-minded and curious about the world and its many languages - this will make your life even more interesting. I will definitely keep studying Finnish and stay in contact with Norssi. Maybe we will even start some exchange projects between my future school and Norssi.

Vielen Dank und bis bald! Kiitos paljon ja nähdään pian!

Katrin Hunger

KASVATUSTIETEIDEN JA KULTTUURIN TIEDEKUNTA 50 VUOTTA

JUHLATILAISUUS YLIOPISTON PÄÄSALISSA 12.11.2024

Tiedekunnan koko henkilöstön 50-vuotisjuhla pidettiin 12.11.2024 klo 15 pääsalon juhlasalissa. Ohjelmassa oli puheita, musiikkiesityksiä, palkitsemisia sekä juhlakahvit.

Tampereen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta aloitti toimintansa elokuussa 1974. Samaan aikaan Tampereen normaalilyseo liittyi osaksi tiedekuntaa. Tämän jälkeen tiedekunta on kokenut monia muutoksia, ja tiedekuntaan vuonna 2021 liitetty kielikeskus aloitti toimintansa vuoden 1976 alussa.

Kuten juhlassa useaan kertaan todettiin, normaalikoulu on tärkeä ja aktiivinen osa tiedekunnan toimintaa. Sen perustehtävänä on laadukkaan perus- ja lukiokoulutuksen rinnalla järjestää ohjattua opetusharjoittelua tuleville luokanopettajille ja aineenopettajille, jatkossa myös erityisopettajille. Lisäksi normaalikoululla toteutetaan monenlaista tutkimus-, kokeilu- ja kehitystoimintaa.

TAMPEREEN YLIOPISTO 100 VUOTTA

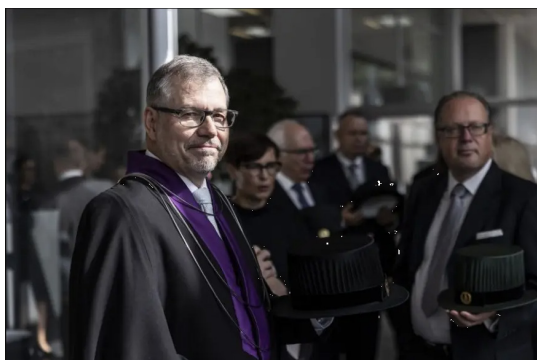
JUHLAVUOSI 2025

Vuonna 2025 olemme juhlistaneet Tampereen yliopiston satavuotista historiaa. Juhlavuosi on näkynyt muun muassa yliopistoyhteisölle ja kumppaneille suunnatuissa tapahtumissa ja viestinnässä koko vuoden ajan.

Tampereen yliopiston juuret ulottuvat pian sadan vuoden taakse. Vuonna 1925 Helsinkiin perustettiin Kansalaiskorkeakoulu, josta sai alkunsa nykyisen Tampereen yliopiston yhteiskunnallinen koulutus ja tutkimus. Kuusikymmentä vuotta sitten, vuonna 1965, Tampereelle perustettiin Teknillisen korkeakoulun sivukorkeakoulu vastaamaan alan koulutustarpeisiin. Vuosikymmenien saatossa näiden korkeakoulujen juurista ja perinteistä on syntynyt nykyinen monialainen yliopistomme.

– Vuonna 2025 on aika juhlistaa yliopistomme historiaa sekä sen merkitystä suomalaiselle yhteiskunnalle. Voimme olla ylpeitä saavutuksistamme tutkimuksen ja koulutuksen saralla ja samalla katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen ja jatkaa yliopistomme kehittämistä seuraavalle vuosisadalle. Toivon, että luomme yhdessä juhluvuodesta ikimuistoisen, sanoo rehtori Keijo Hämäläinen.

Juhlavuoden 2025 avasi Tiedon valoa -tapahtuma 25. tammikuuta. Vuoden päätaphtuma oli 10.4. järjestetty Tampereen yliopiston vuosijuhla. Lisäksi juhlimme muun muassa toukokuussa uusien professorien juhlaluentoja ja kesäkuussa tohtoripromootion merkeissä. Studia Generalia -luentoarjan luentoja on järjestetty pitkin vuotta.

LUKUVUOSI 2025-2026 NORMAALIKOULUSSA

Syyslukukausi 6.8.–19.12.2025

Syysloma 13.–17.10.

Kevätlukukausi 7.1.–30.5.2026

Talvilomaviikko 22.–27.2.

Kiirastorstai, vappu ja helatorstai ovat arkivapaita.

INTERNET-SIVUT

Tampereen yliopiston normaalikoulu

<https://tuni.fi/norssi>

Tampereen yliopisto

<https://www.tuni.fi>

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/tampereenyliopistonnormaalikoulu>